

The Nordic Finance AI Report

När AI går från experiment till verklighet
i ekonomifunktionen

2026

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	4
Tillit	6
Automation	17
Kompetens	26
Transformation	35
Slutsats	47

Förord

“Ekonomifunktionen bygger på tillit. Det måste AI också göra.”

AI har på kort tid blivit en naturlig del av vardagen i ekonomifunktionen. Det är tydligt i den här rapporten. Men det som kanske är ännu tydligare är att många fortfarande försöker förstå hur tekniken faktiskt ska användas på ett sätt som känns tryggt, hållbart och värdeskapande på riktigt.

Och det tycker jag är sunt.

Ekonomifunktionen bygger på tillit. Till siffrorna, processerna och besluten. Därför är det också naturligt att AI väcker frågor, särskilt i en funktion där kraven på kontroll och tillförlitlighet är så höga.

Samtidigt tror jag att vi måste våga testa oss fram, även när allt inte känns helt färdigt eller självklart ännu. De organisationer som lär sig snabbast kommer sannolikt inte vara de som väntar på perfekta svar, utan de som hittar sätt att utforska tekniken steg för steg utan att tappa kontrollen, relationerna eller kundfokus på vägen. Det kanske tydligaste exemplet på det hittar vi i de nordiska skillnaderna. Danmark testar mest och är mest optimistiska. Sverige testar minst och oroar sig mest.

För i slutändan handlar AI inte bara om effektivitet. Det handlar om att frigöra tid till bättre beslut, starkare samarbeten och närmare relationer till kunder och verksamheten.

Den här rapporten visar att vi fortfarande befinner oss tidigt i transformationen. Men den visar också att utvecklingen redan är i gång och att ekonomifunktionen är på väg att förändras i grunden.

Jag hoppas att rapporten kan bidra med både perspektiv och nya diskussioner om hur vi bygger nästa generations ekonomifunktion på ett sätt som människor faktiskt litat på.

Daniel de Sousa,
VD Rillion

Rapporten i korthet

Det är mycket som händer på Nordens ekonomiavdelningar just nu. AI har snabbt gått från experiment till vardag och förväntningarna på tekniken är skyhöga. Många ekonomichefer tror på ökad produktivitet, bättre beslutsunderlag och en ekonomifunktion som förändras i grunden.

Men där finns även orosmoln. Gapet mellan förväntningar och verklighet är stort, kompetensen släpar efter och trots den utbredda användningen är många fortfarande osäkra på vilka konsekvenser AI faktiskt kommer få.

Den här rapporten bygger på en undersökning med 250 CFO:er och ekonomichefer i Sverige, Danmark och Finland. När vi analyserade resultaten blev fyra områden särskilt tydliga: tillit, automation, kompetens och transformation. Vi tror också att det är just där framtiden för AI i ekonomifunktionen kommer avgöras.

Utan tillit till AI krävs ständig manuell kontroll. Med ständig kontroll blir verklig automation omöjlig. Utan rätt kompetens uteblir effekten. Och utan förändrade arbetssätt riskerar tekniken att bli ett lager ovanpå det befintliga.

Det är också därför vi kommer fortsätta följa utvecklingen inom just dessa områden över tid.

8/10

AI-användningen är utbredd (men få litar på tekniken fullt ut)

8 av 10 CFO:er använder AI aktivt men bara 1 av 5 litar på tekniken i faktiska beslut. Användningen har spridit sig snabbare än tilliten, och majoriteten kräver alltid mänsklig granskning (human in the loop).

Danmark leder AI-racet medan Sverige oroar sig mest

Danmark har kommit längst i AI-användningen inom ekonomifunktionen, där nästan **hälften** använder tekniken brett. I Finland är siffran **37 procent** och i Sverige **34 procent**. Samtidigt är Sverige det land där oron för negativa konsekvenser är störst. Över **hälften** av svenska CFO:er tror att AI kommer få negativa effekter för ekonomifunktionen.

Automatiseringen har en bit kvar

Fakturahantering ligger i topp bland CFO:ernas AI-investeringar men **3 av 4** kämpar fortfarande med manuellt arbete kopplat till det.

Kompetensbristen sätter käppar i hjulet

1 av 4 CFO:er pekar ut brist på intern AI-kompetens som det enskilt största hindret för utökad användning. Mer än integration med

befintliga system, säkerhetsrisker och budget. Pengarna och viljan finns, men kunskapen om hur man faktiskt omsätter AI i praktiken saknas.

Förväntningarna är högre än den faktiska mognaden

Nästan **8 av 10** tror att AI kommer att förändra ekonomifunktionen genomgripande eller i betydande omfattning inom tre år. Samtidigt brottas många organisationer med manuella korrigeringar, kompetensbrist och lågt förtroende för AI i mer affärskritiska processer.

Unga använder AI mest men uttrycker störst oro

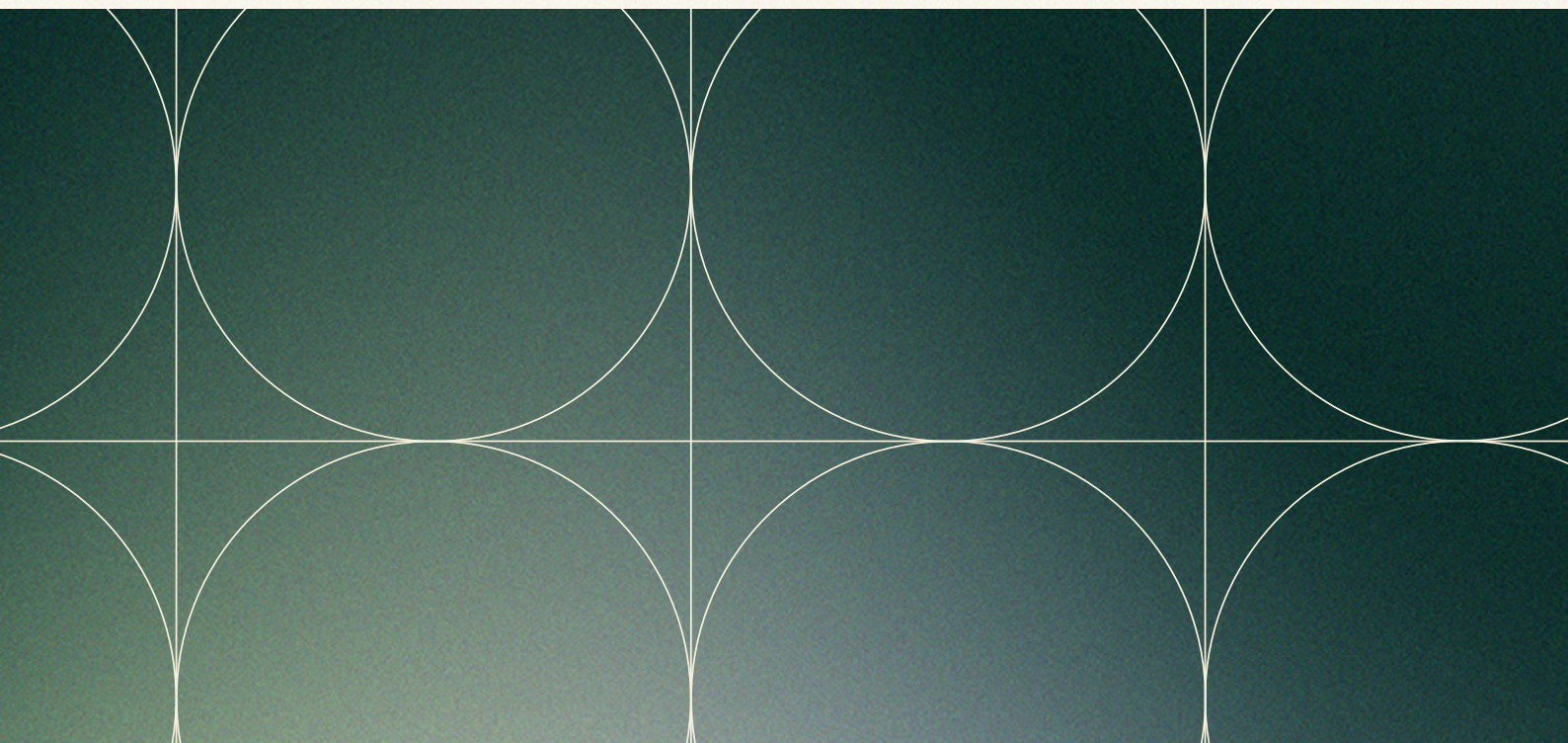
2 av 3 CFO:er under 40 tror att AI kommer leda till negativa effekter för ekonomifunktionen, framför allt förlorade jobbtillfällen, ökad risk för fel och att tekniken skapar mer komplexitet än värde. Ändå är det just hos dem användningen är mest utbredd och förväntningarna på förändring störst.

AI förändrar kompetenskraven men inte nödvändigtvis antalet roller

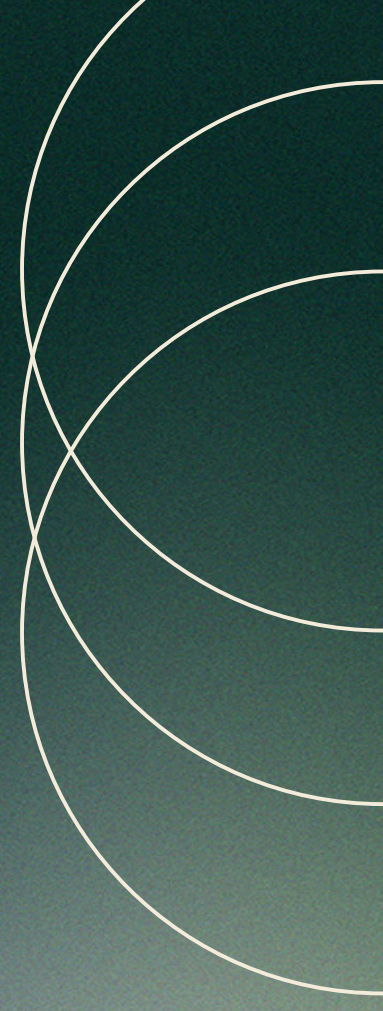
Trots den snabba AI-utvecklingen tror **56 procent** att antalet tjänster kommer att vara relativt

oförändrat, samtidigt som kompetenskraven förändras. Ekonomisk förståelse med teknisk kompetens kommer troligtvis få större betydelse, medan repetitivt arbete försvinner.

Tillit

01

Det villkorade förtroendet

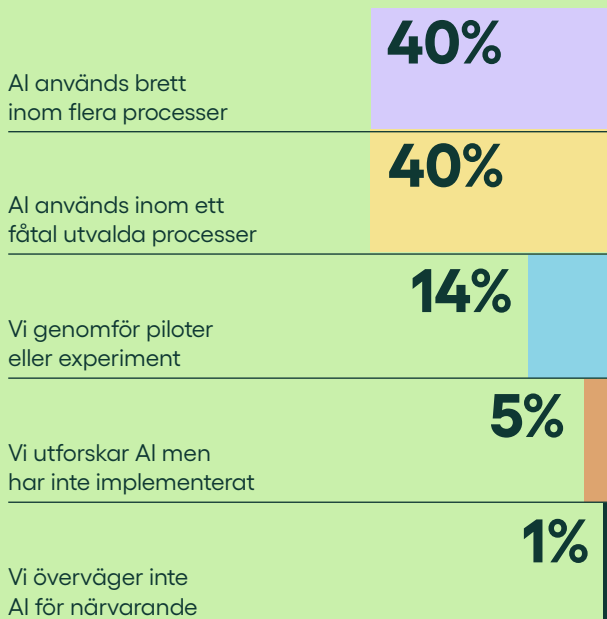
AI har på kort tid blivit en del av vardagen i ekonomifunktionen. Men hög användning betyder inte automatiskt högt förtroende. Tvärtom visar undersökningen att många ekonomichefer och CFO:er fortfarande är försiktiga med hur långt de är villiga att släppa in tekniken i kritiska processer och beslut.

Det skapar ett tydligt gap mellan användning och tillit. AI används brett, men inom tydliga ramar där människor fortfarande vill kunna granska, kontrollera och fatta de slutgiltiga besluten.

AI används redan brett

8 av 10 ekonomichefer och CFO:er använder redan AI i sitt dagliga arbete. Låt det sjunka in.

Hur skulle du beskriva nuvarande användning av AI inom er ekonomifunktion?

Det är en oväntat hög siffra för en teknologi som bara har funnits tillgänglig för den breda massan i ett par år, särskilt om man syftar på generativ AI som ChatGPT. Bara **6 procent** uppger att de inte har implementerat AI alls.

Att AI fått fäste så snabbt tyder på att många ekonomifunktioner redan ser stora vinster med tekniken. Och de är inte rädda för att experimentera och testa sig fram.

“Jag använder gärna AI för att göra analys, kontroller och repetitiva uppgifter med lägre risk – sådant som frigör tid och energi för mig att fokusera mer på omdöme, prioriteringar och bättre beslut.”

Monika Pers
CFO, Alfvén & Didrikson

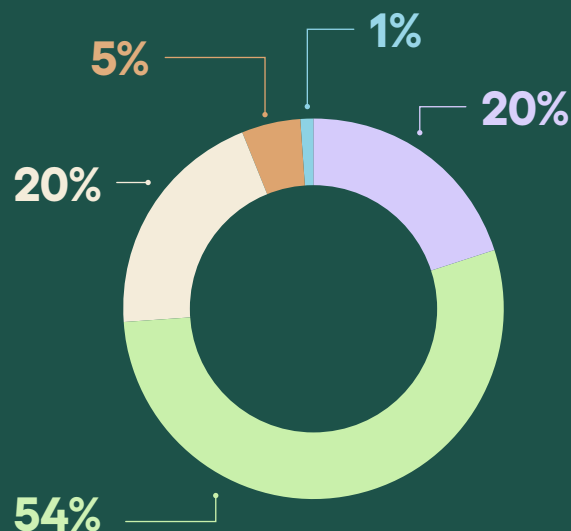
Förtroendet haltar

När vi frågar hur mycket ekonomichefer och CFO:er litar på AI blir bilden mer nyanserad. Bara **en av fem** uppger ett högt förtroende, det vill säga att de känner sig bekväma med att AI stödjer eller automatiserar beslut när noggrannheten är säkerställd. Majoriteten, **54 procent**, beskriver istället ett mer försiktigt förhållningssätt där AI gärna används, men där människor fortfarande granskar resultaten och fattar de slutgiltiga besluten.

Men det behöver inte innebära ett motstånd mot tekniken. Snarare tyder svaren på att ekonomifunktionen försöker hitta en balans mellan effektivisering och kontroll. Och det blir särskilt tydligt när vi tittar på hur AI faktiskt används.

- Högt förtroende – bekväm med att AI stödjer eller automatiserar vissa beslut när noggrannheten är säkerställd
- Ganska högt förtroende – AI kan användas för analys och rekommendationer men beslut granskas av människor

Vilken nivå av förtroende har du idag för AI som stöd i ekonomifunktionens beslutfattande?

- Begränsat förtroende – AI kan stödja analys men mänsklig bedömning krävs alltid
- Mycket lågt förtroende – inte redo att använda AI i beslutsfattande
- Osäker

“Ekonomifunktionen förväntas kunna svara både brett och djupt på frågor, och då vill vi ofta veta själva – på riktigt. Samtidigt vet vi hur viktig strukturerad data är för att kunna fatta bra beslut.

Peter Ulander
CFO, Sitoo

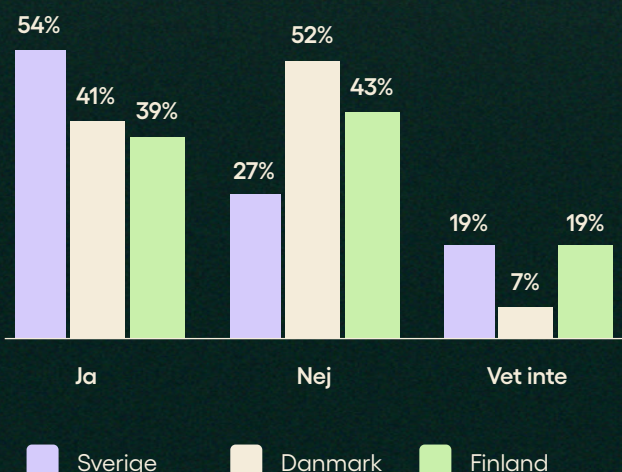

Nordisk jämförelse

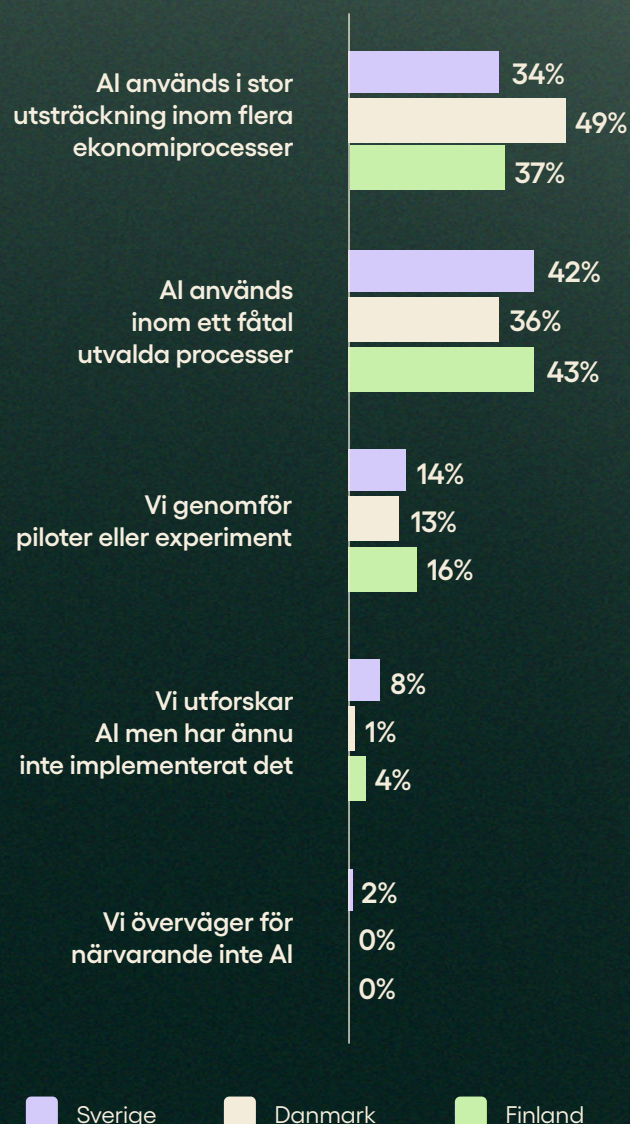
Skillnaderna i tillit mellan de nordiska länderna är relativt små. I hela Norden används AI främst som stöd för analys och rekommendationer, medan människor fortfarande granskar besluten.

Danmark sticker dock ut med något högre tillit och högre AI-användning. Sverige använder AI minst av de tre länderna, men är samtidigt det land där oron för negativa konsekvenser är störst.

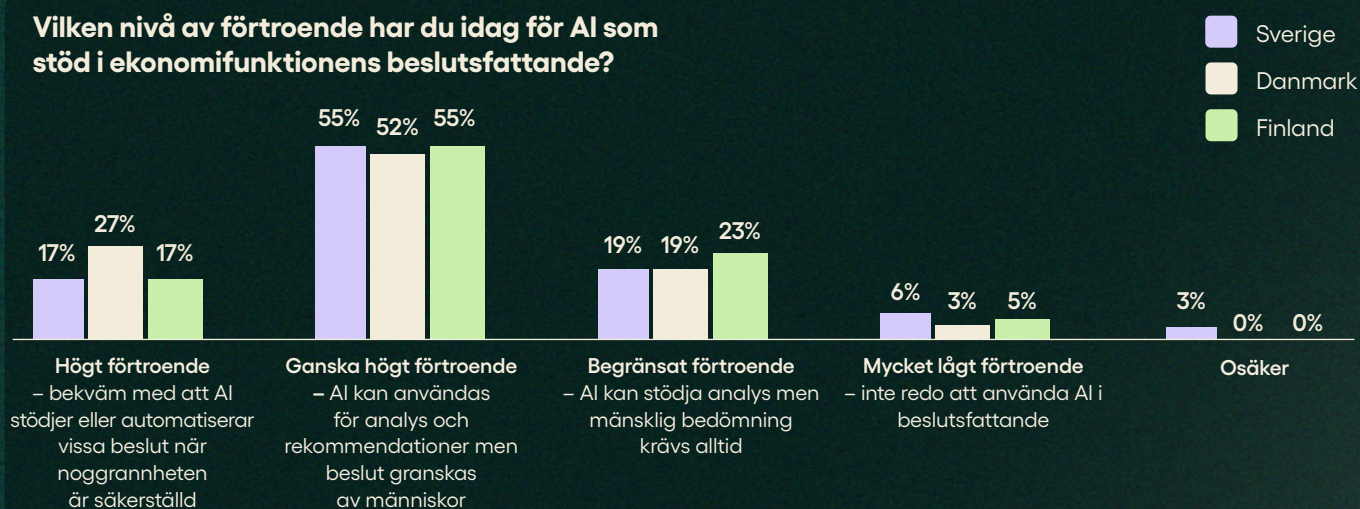
Tror du att AI kommer att ge några negativa effekter för ekonomifunktionen?

Hur skulle du beskriva nuvarande användning av AI inom er ekonomifunktion?

Vilken nivå av förtroende har du idag för AI som stöd i ekonomifunktionens beslutsfattande?

Bred användning, villkorat förtroende

När vi tittar på vad AI faktiskt används till inom ekonomifunktionen är bredden påtaglig. Men några områden sticker ut. **Processautomatisering**, till exempel avstämningar, och **fakturahantering** är de vanligaste användningsområdena, medan bara ett fåtal använder AI för **rapportering** och **beslutsstöd**.

AI accepteras främst i repetitiva processer där människor enkelt kan kontrollera resultaten. Det gör fakturahantering till ett naturligt område för AI eftersom systemen kan förbättras kontinuerligt genom återkoppling och förbättringar.

I mer strategiska eller affärskritiska områden, som prognoser, analys och beslutsfattande, är försiktigheten större. Där används AI oftare som stöd för människor snarare än som något som arbetar självständigt.

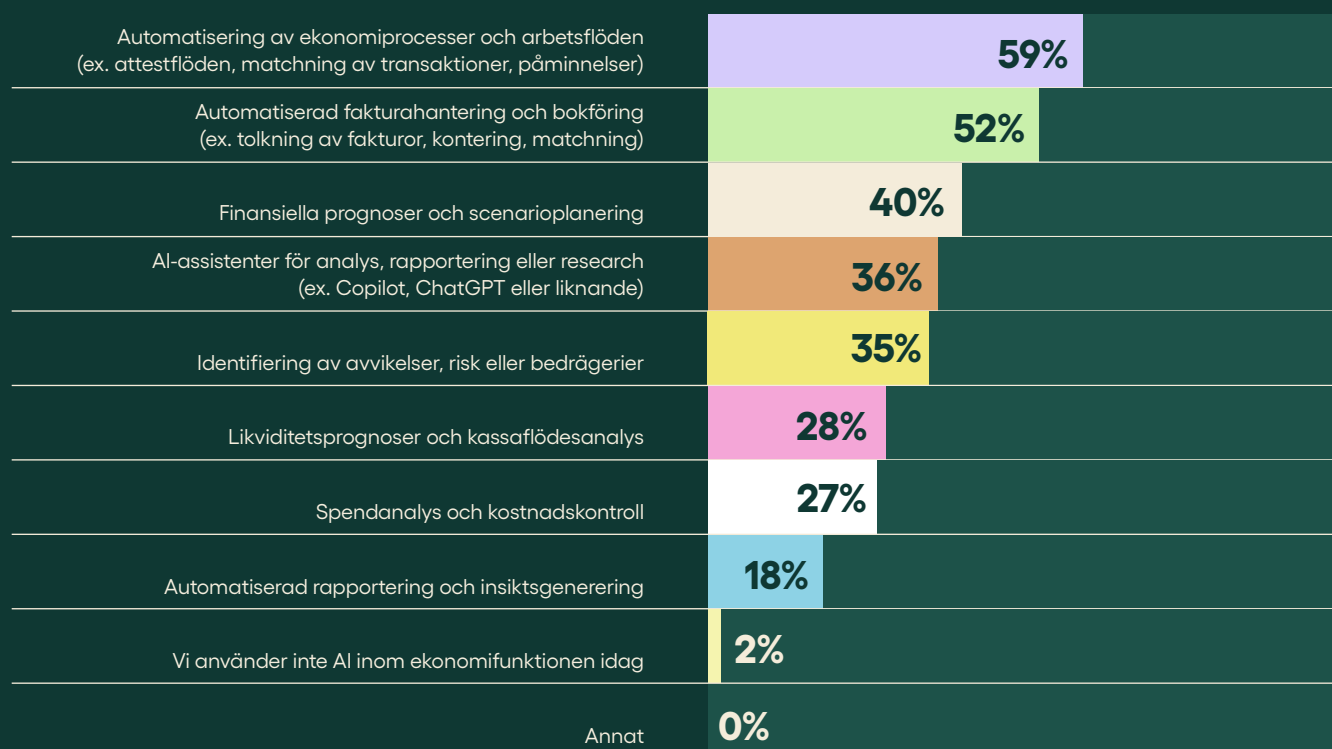
Det kan också förklara varför adoptionen är hög trots att förtroendet fortfarande är villkorat. Många organisationer använder AI där nyttan är tydlig och där människor fortfarande kan granska och fatta de slutgiltiga besluten. AI används alltså redan för analys och effektivisering, men inom ramar där den mänskliga kontrollen behålls.

“Jag ser AI som en vanesak, men det är viktigt att tekniken används i rätt sammanhang. Ju fler gånger vi ser att det funkar och inte leder till fel, desto större blir tilliten.”

Peter Ulander
CFO, Sitoo

Om er ekonomifunktion använder AI idag, inom vilka områden används det? (Flera svar möjliga)

Oro och möjligheter lever sida vid sida

Nästan hälften, **46 procent**, tror att AI kommer att ge negativa effekter för ekonomifunktionen och ytterligare **15 procent** är osäkra. Det är anmärkningsvärt med tanke på hur hög användningen redan är. AI används alltså brett samtidigt som många fortfarande ser tydliga risker.

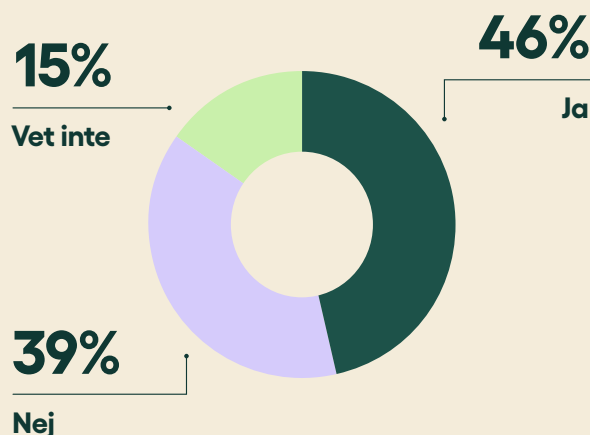
Ekonomifunktionen verkar alltså inte se AI som en utveckling där allt automatiskt blir bättre. Tekniken uppfattas som värdefull, men också som något som kräver kontroll, tydliga ramar och mänsklig bedömning.

“Jag tror generellt AI behöver visa sig vara minst lika tillförlitlig som din bästa kollega eller rådgivare innan ekonomichefer fullt ut vågar använda AI som stöd för faktiska beslut.”

Monika Pers
CFO, Alfvén & Didrikson

Tror du att AI kommer att ge några negativa effekter för ekonomifunktioner?

Vad oroar ekonomifunktionen?

När vi frågade de som ser risker med AI vad de faktiskt oroar sig för framträder tre tydliga teman. Den vanligaste oron handlar om arbetsroller och bemanning. **28 procent** lyfter risken att AI minskar behovet av människor eller tar över arbetsuppgifter som idag kräver mänsklig kompetens. Det kan tyckas motsägelsefullt eftersom många CFO:er investerar i AI och automation just för att minska manuellt arbete och effektivisera ekonomifunktionen.

24 procent oroar sig främst för felaktiga data, bristande tillförlitlighet och beslut baserade på felaktiga underlag.

En tredje grupp, **17 procent**, lyfter risken för överberoende. Där handlar oron bland annat om att organisationer blir för beroende av AI, att viktiga kompetenser försvagas och att komplexiteten och kostnaderna ökar snarare än minskar.

Tillsammans visar svaren att oron kring AI inte handlar om en enskild fråga. För vissa handlar det om arbetslivet och den egna rollen. För andra handlar det om kvalitet, kontroll och långsiktig stabilitet.

Arbetslöshet och nedsättning av personal

- Arbetslöshet
- Minska bemanningen
- Personalnedsättningar
- Minskning av antalet jobb
- Tar bort jobb

28%

Fel och bristande tillförlitlighet

- Fel
- Osäkert
- Fler fel
- Mindre insikt
- Att det blir opålitligt

24%

Överberoende, komplexitet och kostnad

- Dyrare
- Moraliska farhågor
- Ökad komplexitet
- Mer blir AI-baserat
- Mindre specialiserade rekommendationer

17%

Förlust av mänskligt omdöme och ansvarsskyldighet

- Opersonligt
- Det är inte en människa
- Kan påverka relationer mycket
- Brist på transparens i finansiella rapporter
- Minskad mänsklig bedömning i finansiella beslut

12%

Datasäkerhet och risk för bedrägeri

- Ökat bedrägeri
- Det kan orsaka cybersäkerhetsproblem
- Riskerna för informationssäkerhet och integritet ökar
- De kan vända sig mot oss och bli fienden istället
- AI ökar risken för dataintrång och bedrägeri

10%

Liten eller ingen oro förväntas

- Dåliga saker
- Allt blir bättre
- De är bra
- Sparar mycket tid
- Inte så mycket faktiskt

10%

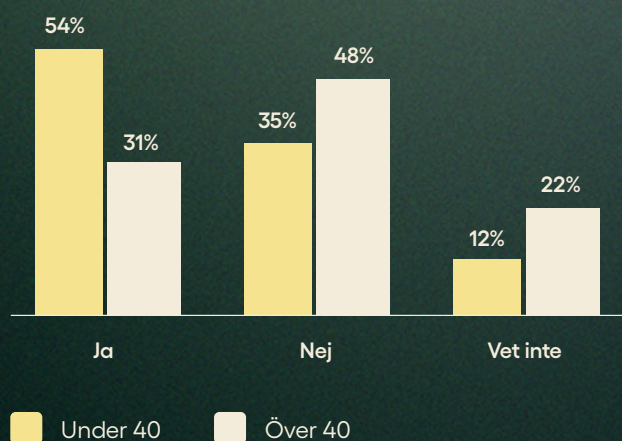
Spotlight:

Unga är bäst på att använda AI samtidigt som de oroar sig

Skillnaden mellan yngre och äldre CFO:er är tydlig. **Nästan hälften** av ekonomichefer under 40 använder AI i stor utsträckning, jämfört med **var fjärde** CFO över 40.

Samtidigt är det också de yngre som i högst grad tror att AI kommer få negativa konsekvenser för ekonomifunktionen. **54 procent** ser risker med utvecklingen, jämfört med **31 procent** bland CFO:er över 40.

Tror du att AI kommer att ge några negativa effekter för ekonomifunktionen?

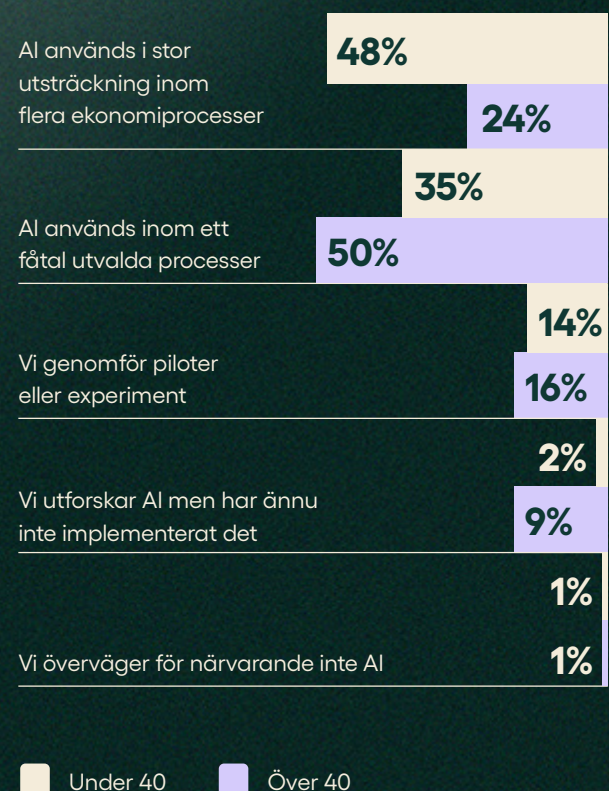

Det gör generationsskillnaden mer komplex än väntat. De yngre har kommit längre i användningen men verkar samtidigt mer medvetna om vad tekniken faktiskt kan innebära för arbetssätt, roller och ansvar framåt.

En möjlig förklaring är att riskerna blir tydligare ju närmare tekniken man arbetar. En annan är att yngre CFO:er i högre grad funderar på vad AI-utvecklingen betyder för den egna yrkesrollen och framtida karriärvägar.

Det tyder på att relationen till AI håller på att förändras. Fokus ligger inte längre på om tekniken ska användas eller inte, utan på var gränserna går för hur mycket ansvar man är beredd att lämna över.

Hur skulle du beskriva nuvarande användning av AI inom er ekonomifunktion?

Det saknar en enkel förklaring men mönstret är återkommande. AI-adoption och oro verkar inte vara motsatser, utan tycks snarare utvecklas parallellt.

De organisationer som använder AI mest verkar också vara mest medvetna om teknikens begränsningar och risker.

Och det gör att relationen till AI håller på att förändras. Fokus ligger inte längre på om AI ska användas eller inte, utan på var gränserna går för hur mycket ansvar man är beredd att lämna över.

“AI måste bli minst lika tillförlitlig som din bästa kollega”

Monika Pers
CFO på Alfvén & Didrikson

Du är CFO i en bransch där precision och kontroll är grundläggande. Hur förhåller du dig till AI i en miljö där ett fel kan få stora konsekvenser?

Jag tror att det fortfarande krävs ett stort mått av eftertänksamhet för vilka processer och uppgifter vi använder AI till, särskilt inom Finance där noggrannhet och tillförlitlighet är avgörande. AI är som vi har insett en kraftfull “hjärna” som utvecklas otroligt snabbt och som, rätt använd, redan idag kan skapa stor effektivitet och förstärka både individer och team. Samtidigt hallucinerar den fortfarande, och tills dess tekniken uppnått en tillräcklig grad av tillförlitlighet kommer jag inte låta den utföra verksamhetskritiska uppgifter utan mänsklig granskning eller kontroll.

Vår studie visar att 8 av 10 ekonomichefer använder AI dagligen men bara 1 av 5 litar på den i faktiska beslut. Känner du igen det mönstret hos dig själv?

Absolut, det känner jag igen. I frågor som innebär faktiska beslut vill jag alltid själv göra den slutliga bedömningen baserat på min helhetsförståelse, erfarenhet och kontext. Jag använder gärna AI för att göra analys, kontroller och repetitiva uppgifter med lägre risk – sådant som frigör tid och energi för mig att fokusera mer på omdöme, prioriteringar och bättre beslut.

Du har bakgrund i private equity där due diligence och noggrannhet är allt. Vad krävs för att du ska känna tillräckligt förtroende för att låta AI stödja ett beslut?

Först och främst tror jag att det krävs att man låter AI vara en del i dessa processer och successivt arbeta sig uppåt i värdekedjan, det vill säga börja där risken är låg och låta tekniken bevisa sig över tid. När det funkar och jag litar på output kan jag gradvis använda AI i mer komplexa och affärskritiska sammanhang. Jag tror generellt AI behöver visa sig vara minst lika tillförlitlig som din bästa kollega eller rådgivare innan ekonomichefer fullt ut vågar använda AI som stöd för faktiska beslut.

Vad skulle behöva hända för att tilliten till AI i beslutsfattande faktiskt ska öka, är det en fråga om tekniken, transparensen eller något annat?

Jag tror tekniken behöver bli mer tillförlitlig, det vill säga hallucinera mindre och leverera mer konsekvent kvalitet över tid. Men jag tror faktiskt också det handlar om att de som jobbar inom Finance vågar testa, börja i mindre riskfyllda processer och successivt jobbar sig uppåt. Där tror jag även stöd från ledning och organisation är viktigt för att skapa trygghet i användningen.

Har du haft ett konkret tillfälle där du valde att inte lita på ett AI-förslag, och vad var det som fick dig att säga nej?

Ja, i en process där underlaget i slutändan skulle granskas av en revisor. Där valde jag även att involvera en extern rådgivare innan vi fattade slutgiltigt beslut. I sådana situationer tycker jag fortfarande att AI fungerar bäst som ett stöd i analysen snarare än som den slutliga källan eller beslutsfattaren.

Om Monika Pers

Monika Pers är CFO på Alfvén & Didrikson och har lång erfarenhet av att leda och utveckla ekonomi- och finansfunktioner i både entreprenörsdrivna bolag och internationella koncerner. Hon arbetar nära frågor kopplade till finansiell struktur, tillväxt, och transformation.

Monika Pers
CFO på Alfvén & Didrikson

“Försiktighet är ett naturligt karaktärsdrag i ekonomifunktionen”

Peter Ulander
CFO på Sitoo

Hur skulle du beskriva er AI-resa det senaste året?

Trevande men med gradvis ökande tempo. På Sitoo har vi försökt ta ett ordentligt företagsgrepp med fokus på verktyg, styrning och värdeskapande resultat direkt. Vi har liksom sprungit förbi “lek- och lär”-fasen.

I vilka konkreta processer inom ekonomifunktionen använder ni AI idag?

Inga av våra processer är egentligen omdesignade utifrån AI idag. Hittills har vi främst använt den AI-funktionalitet som redan finns i våra befintliga system. I takt med att vi ser över befintliga lösningar så blir AI ett allt större utvärderingskriterium. Nästa års budgetövning lär dock se väldigt annorlunda ut.

Vår studie visar att 80% använder AI men bara 1 av 5 litar på tekniken för faktiska beslut. Känner du igen det mönstret?

Absolut! Och ärligt talat vet jag inte om jag ser det som ett stort problem just nu. Jag ser det som ett ganska naturligt karaktärsdrag hos finance professionals. Vi förväntas kunna svara både brett och djupt på ad hoc-frågor, och då tenderar vi att vilja VETA själva – på riktigt!

Jag tror också att det handlar om att vi förstår hur viktig strukturerad data är för att kunna fatta bra beslut. Historisk bokföringsdata är dessutom sällan strukturerad på det sätt man önskar i efterhand. Därför ser jag AI som ett bättre stöd vid frågor och utredningar än för direkt beslutsfattande idag.

Finns det beslut du idag låter AI fatta utan att granska, och finns det beslut du aldrig skulle överlåta till AI?

Nej, men det handlar främst om att vi inte riktigt är där ännu i vårt processarbete. Jag ser egentligen AI-beslut som en form av automation, och automation är jag ett stort fan av.

Vad skulle behöva hända för att din tillit skulle öka?

Jag ser det 100% som en vanesak och att AI används i rätt sammanhang. Ju fler gånger vi ser att det funkar och inte leder till fel, desto större blir tilliten.

Vad skulle du råda en CFO-kollega som precis börjar sin AI-resa att göra annorlunda än vad ni har gjort?

Börja tidigare! Vilket såklart är svårt. Men jag tror det är viktigt att börja i vad man faktiskt vill uppnå, inte i tekniken. Då blir det lättare att tänka om kring processer och arbetssätt istället för att bara effektivisera det befintliga. Samtidigt kräver det att organisationen har tid och kapacitet att driva större förändringsarbete.

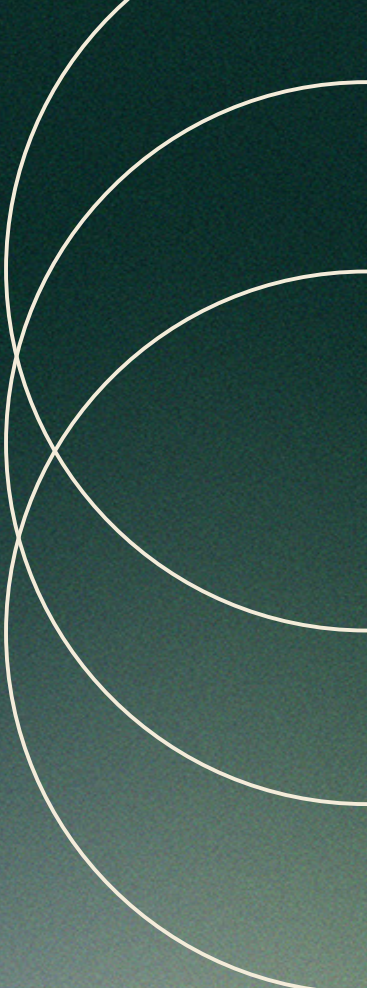
Om Peter Ulander

Peter Ulander är CFO på Sitoo med lång erfarenhet av att bygga skalbara processer i snabbväxande tech- och SaaS-bolag, både som CFO och som konsult inom tillväxt och förändringsledning. Han har även uppdrag som styrelseledamot och rådgivare till bolag i förändring.

Peter Ulander
CFO på Sitoo

Automation

02

Det manuella arbetet som aldrig försvann

AI och automation har länge setts som lösningen på ekonomifunktionens manuella arbete. Och mycket tyder på att investeringarna redan har gett effekt.

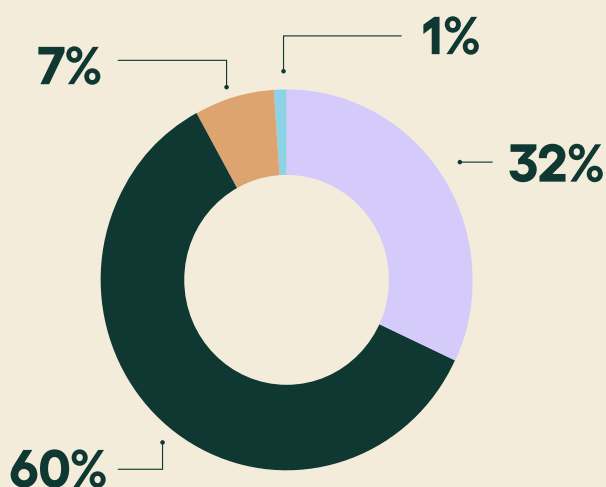
Samtidigt uppger många organisationer att manuella korrigeringar, kontroller och anpassningar fortfarande tar mycket tid.

Utmaningen verkar alltså inte längre vara att automatisera, utan om hur väl automatiseringen fungerar när den oförutsägbara verkligheten knackar på.

Man tror sig vara redo

32 procent uppger att deras datamiljö är väl förberedd för AI med ren, centraliserad och strukturerade data. Ytterligare **60 procent** beskriver sig som relativt väl förberedda med mindre brister att åtgärda.

Hur förberedd är er ekonomifunktions datamiljö för AI?

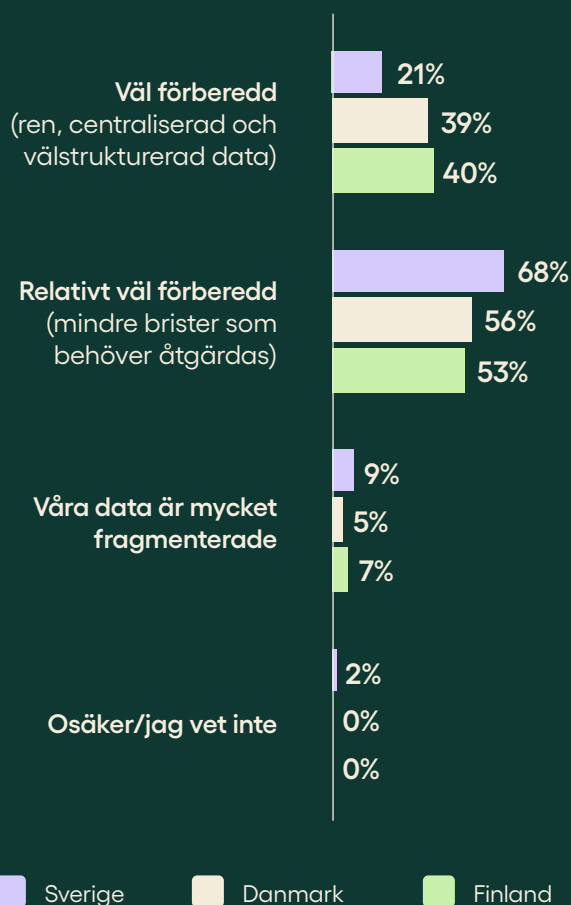
- Väl förberedd (ren, centraliserad och välstrukturerad data)
- Relativt väl förberedd (mindre brister som behöver åtgärdas)
- Våra data är mycket fragmenterade
- Osäker/jag vet inte

Det är med andra ord väldigt få som upplever att de står helt oförberedda inför ökad AI-användning. Men självskattad beredskap och hur väl det fungerar i praktiken är två olika saker. Vi kommer titta närmare på det om en liten stund.

Potentialen är tydlig

När vi frågar var ekonomifunktionen ser störst potential för AI i hanteringen av dokument och ostrukturerad information pekar svaren i en tydlig riktning. **Kvitton och utlägg** toppar listan följt av **fakturahantering och tolkning**.

Hur förberedd är er ekonomifunktions datamiljö för AI?

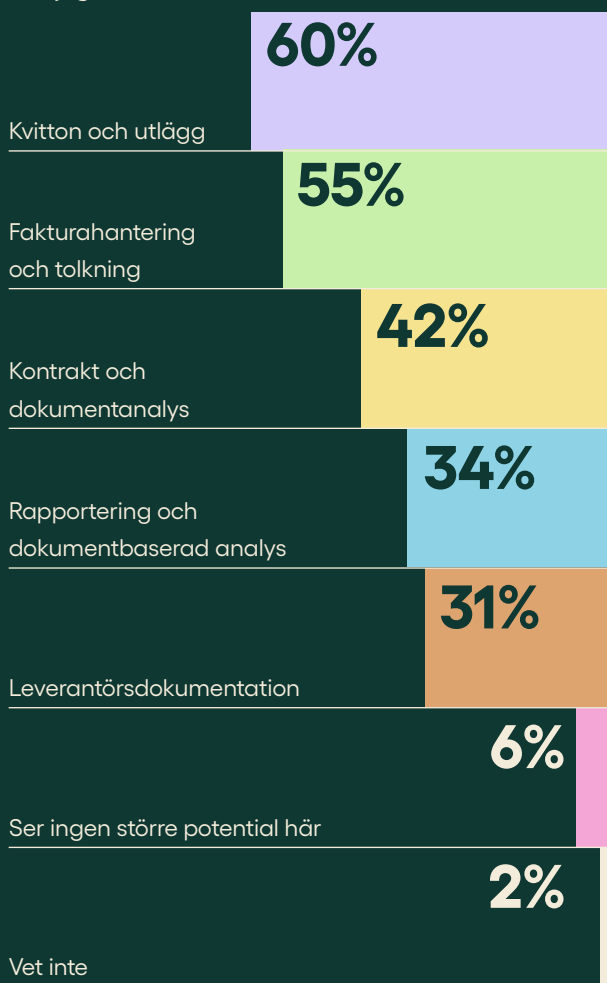
Nordisk jämförelse

Synen på den egna datamognaden är förhållandevis lik mellan de nordiska länderna. Sverige sticker dock ut något med en lägre andel som anser sig vara mycket väl förberedda. I Danmark och Finland uppger omkring **40 procent** att deras data är ren, centraliserad och välstrukturerad, jämfört med **21 procent** i Sverige. Samtidigt är det få i samtliga länder som beskriver sin data som kraftigt fragmenterad.

Det ligger i linje med det vi såg i föregående kapitel: svenska CFO:er verkar generellt göra mer försiktiga bedömningar kring både risk, tillit och organisatorisk beredskap.

Det är områden där det manuella arbetet traditionellt varit omfattande. Volymerna är höga, formaten varierar och små fel ofta skapar extrajobb längre fram i processen.

I vilka delar av ekonomifunktionen ser du störst potential för AI när det gäller att hantera dokument och ostrukturerad information (t.ex. fakturor, avtal eller kvitton)? Flera svar möjliga

“Om det fortfarande krävs att någon sitter i bakgrunden och rättar till saker har vi inte uppnått automation, vi har bara skapat ett dyrare sätt att göra precis samma sak. Vår viktigaste uppgift är att rensa och ifrågasätta varför vissa steg existerar, innan vi ens funderar på att sätta AI på dem.”

Marie Stierna

Head of Group Accounting,
Hemnet

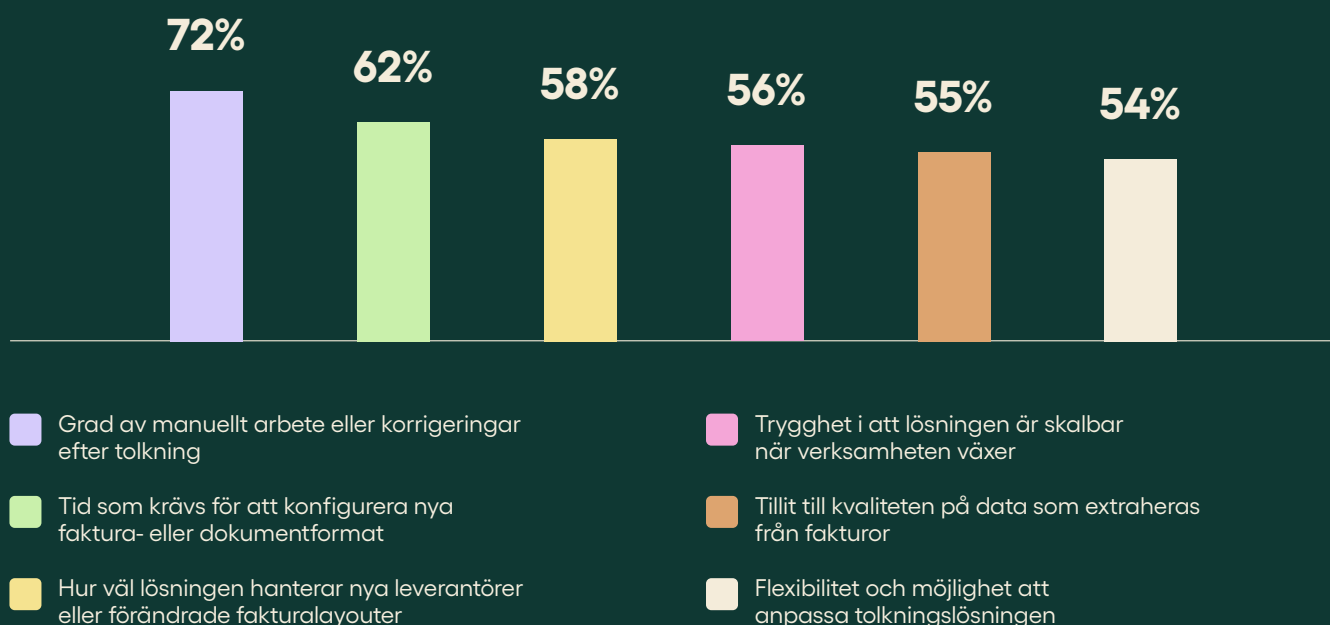
Det manuella arbetet lever kvar

Eftersom fakturahantering är ett av de vanligaste användningsområdena för AI ville vi förstå hur väl automatiseringen faktiskt fungerar i praktiken. Därför tittade vi närmare på fakturatolkning, ett område som ofta beskrivs som grunden för en effektiv och skalbar fakturaprocess.

Det visar sig att manuellt arbete fortfarande är vanligt trots investeringar i AI och automation. Så många som **72 procent** uppger att manuella korrigeringar efter fakturatolkning är en utmaning.

62 procent upplever att konfigurationen av nya fakturaformat tar för lång tid, **58 procent** är osäkra på hur väl lösningen hanterar nya leverantörer och förändrade fakturalayouter. Och ungefär lika många, **56 och 55 procent**, saknar trygghet i skalbarhet respektive datakvalitet.

Hur stor utmaning upplever du inom följande områden för din ekonomifunktion?

“Den stora potentialen finns i att automatisera hela arbetsflöden från start till mål. Här är AI en fantastisk möjliggörare. Men det är först när lösningar kan arbeta mer eller mindre självständigt som vi frigör tid på riktigt. Då gäller det också att inte ge upp halvvägs, utan att ha tid och energi att dra projektet hela vägen i mål. Först då kan organisationer fokusera på det som är viktigt för dem och deras kunder.”

Marie Ahlberg
CFO, Fortnox

Det är områden där det manuella arbetet traditionellt varit omfattande. Volymerna är höga, formaten varierar och små fel ofta skapar extrajobb längre fram i processen.

Där blir skillnaden mellan automation och verklig skalbarhet tydlig. En lösning kan fungera bra så länge volymerna är stabila och dokumenten ser ut som de brukar. Men när leverantörer tillkommer, layouter förändras eller verksamheten växer ökar ofta behovet av manuella korrigeringar och anpassningar.

Det är där många organisationer befinner sig idag. Automatiseringen fungerar, men kräver fortfarande manuellt arbete.

Vad ekonomifunktionen faktiskt efterfrågar

När vi frågar vilka förbättringar i fakturatolkningsprocessen som vore mest attraktiva är svaren slående jämnt fördelade.

En lösning som enkelt hanterar nya fakturalayouter och leverantörer toppar med **38 procent**, tätt följt av högre tillförlitlighet

i datautvinning med **36 procent**, att slippa konfigurera mallar med **35 procent**, högre automatiseringsgrad och bättre skalbarhet med **34 procent** vardera.

Svaren pekar mot samma grundproblem: automatiseringen fungerar, men är fortfarande svår att skala utan manuellt arbete.

Hur attraktiva är följande förbättringar i fakturatolkningsprocessen för din ekonomifunktion? (Flera svar är möjliga)

En lösning som enkelt kan hantera nya fakturalayouter och leverantörer

38%

Högre tillförlitlighet i data som extraheras från fakturor

36%

Att slippa konfigurera mallar eller leverantörsspecifika regler

35%

Högre automatiseringsgrad med mindre manuellt arbete

34%

En skalbar grund för fortsatt automatisering av finansiella processer

34%

“Om lösningen måste konfigureras om varje gång en ny leverantör tillkommer eller ett format ändras är den egentligen inte särskilt automatiserad eller skalbar. I verkligheten förändras processer, leverantörer och format hela tiden.”

Johan Dovander,
CFO, Rillion

Spotlight:

Ju yngre CFO, desto större självförtroende?

På frågan om hur väl förberedd datamiljön är för AI är bilden i stort sett likartad mellan länderna. Danmark och Finland uppgår i något högre utsträckning att de är väl Yngre CFO:er upplever sig generellt bättre rustade för AI än sina äldre kollegor.

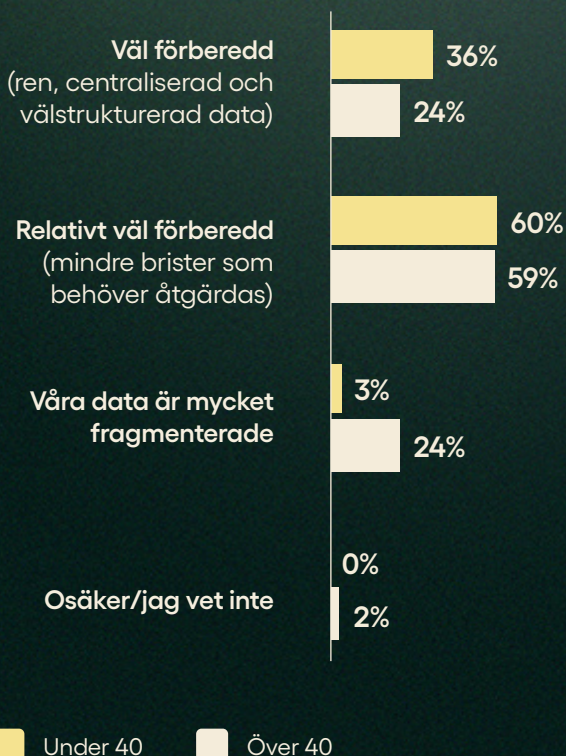
38 procent av ekonomichefer under 40 säger att deras organisation är väl förberedd för AI, jämfört med **24 procent** bland CFO:er över 40. Samtidigt upplever bara en bråkdel av de yngre att deras data är mycket fragmenterad.

Det behöver inte betyda att organisationer med yngre CFO:er faktiskt har bättre datakvalitet. Skillnaden kan lika gärna spegla vilken typ av bolag man arbetar i. Yngre CFO:er återfinns oftare

Samtidigt visar rapporten att hög automationsgrad inte automatiskt innebär att processerna är skalbara. Många organisationer har automatiserat delar av arbetet men behöver fortfarande hantera undantag, förändrade flöden och manuella korrigeringar. Nästa steg handlar därför inte bara om mer automation, utan om lösningar som fortsätter fungera när verksamheten förändras.

Och för det krävs rätt kompetens.

Hur förberedd är er ekonomifunktions datamiljö för AI?

i mindre och mer digitalt drivna organisationer med modernare system och färre legacy-processer, där AI och datamognad redan kommit längre.

“De flesta investerar i att automatisera sina befintliga processer, inte i att ifrågasätta dem”

Johan Dovander
CFO på Rillion

Du är CFO på ett bolag som hjälper ekonomifunktioner att automatisera. Ser du samma utmaningar internt som ni löser åt era kunder?

Ja, och det är en nykter insikt. Vi har alla fördelar! Vi bygger verktygen, vi förstår problemen på djupet och vi har full tillgång till vår egen produkt. Ändå har vi stött på exakt samma mönster som våra kunder: att automation kräver mer än rätt teknik. Det kräver att du är beredd att förändra hur du faktiskt arbetar.

Rillions rapport visar att 72 procent av ekonomifunktioner fortfarande kämpar med manuella korrigeringar trots AI-investeringar. Vad beror det på?

Det beror på att de flesta investerar i att automatisera sina befintliga processer, inte i att ifrågasätta om processerna är rätt från början. Du kan ha den bästa fakturatolkningen i världen, men om din konteringslogik är komplex och inkonsekvent kommer det alltid att krävas manuell hantering efteråt. Tekniken är inte problemet, det är grunden som ställer till det.

Vad är skillnaden mellan en ekonomifunktion som lyckas med automation och en som fastnar?

De som lyckas börjar med att förstå var felen faktiskt uppstår, inte var de tror att de uppstår. Det är ofta två helt olika ställen. De som fastnar tenderar att köpa en lösning och hoppas att den löser problemet av sig självt. Automation kräver ett aktivt ägarskap, inte bara en implementering.

Rapporten visar att skalbarhet är det verkliga olösta problemet. Vad menar ni med det?

En lösning som fungerar med 500 fakturor i månaden från 50 kända leverantörer är inte skalbar om den kräver manuell konfigurerings gång varje gång en ny leverantör tillkommer eller ett fakturaformat ändras. Det är där de flesta lösningar på marknaden idag brister, de är byggda för stabilitet, inte för förändring. Och verkligheten är att leverantörer, format och volymer alltid förändras.

Vad är ditt viktigaste råd till en CFO som vill ta automation från att fungera till att faktiskt skala?

Sluta mäta automation i hur många fakturor ni hanterar per månad. Börja mäta hur många undantag ni fortfarande hanterar manuellt. Det är den siffran som berättar sanningen om hur skalbar er automation faktiskt är, och det är den siffran ni bör driva mot noll.

Om Johan Dovander

Johan Dovander är CFO på Rillion och har över 20 års erfarenhet av ledande ekonomiroller i internationella teknik- och SaaS-bolag. Han har tidigare varit Group CFO och interim CEO på Trivec samt CFO på Microsoft Sverige och Cygate.

Johan Dovander
CFO på Rillion

“Många har inte automatiserat, de har bara digitaliserat en dålig vana”

Marie Stierna,
Head of Group Accounting på Hemnet

Hur långt har Hemnet kommit på sin automationsresa?

Vi har precis börjat och det är så roligt att se hur taggade alla i teamet är på att lära sig mer. Vi arbetar från två håll: vi höjer kunskapen genom utbildningar och har en dedikerad dag i månaden där alla sitter på eget håll och utforskar hur AI kan användas i just deras processer. Som utgångspunkt har vi skapat en processmatris med två syften, att säkerställa att alltid minst två personer kan göra varje uppgift, och att besvara frågan om automatiseringsgraden för respektive process. Det gör det enklare att veta var man ska börja.

Vi har också ett starkt internt stöd, bland annat en dedikerad AI-person som stöttar hela organisationen. På en av våra senaste interna utbildningar gick han igenom allt från vad en agent är till hur man promptar för hög tillförlitlighet. Vi diskuterade vilka verktyg vi har tillgång till och vilka vi kan anförtro konfidentiell information. Fokus i början har legat på enkla och monotona arbetsuppgifter, det vi kallar “low hanging fruits”, för att bygga självförtroende inför svårare processer.

Rillions rapport visar att 3 av 4 ekonomifunktioner fortfarande kämpar med manuellt arbete trots AI-investeringar. Känner du igen det?

Absolut. Det är lätt att förlita sig på tekniken och tro att en ny AI-investering löser allt av sig självt. Men tekniken är bara en möjliggörare. Den riktiga automationsresan handlar om människor och processer, det kräver tid, nyfikenhet och framför allt en stark vilja att ifrågasätta och sluta göra saker bara för att man alltid har gjort så. Vi började vår AI-resa med en workshop där hela teamet diskuterade våra processer från olika perspektiv. Vi kände att vi var tvungna att börja där för att skapa rätt förutsättningar.

Rapporten talar om något vi kallar automationsillusionen, att man tror att man automatiserat men egentligen bara gjort det manuella arbetet digitalt. Vad tänker du om det?

Det träffar helt rätt. Många tar en befintlig, ineffektiv process och flyttar in den i en ny plattform. Då har man inte automatiserat, man har digitaliserat en dålig vana – ofta till en hög kostnad. Om det fortfarande krävs att någon sitter i bakgrunden och rättar till saker har vi inte uppnått automation, vi har bara skapat ett dyrare sätt att göra precis samma sak. Vår viktigaste uppgift är att rensa och ifrågasätta varför vissa steg existerar, innan vi ens funderar på att sätta AI på dem.

Vem ansvarar för AI-arbetet på ekonomifunktionen?

Ytterst är det vår CFO som bär det övergripande ansvaret, men uppdraget att operativt driva AI-frågan har delegerats till min roll. Det tycker jag är ett klokt upplägg. En CFO har sällan möjlighet att vara nere i detaljerna dagligen, och en framgångsrik AI-implementering kräver precis det, dedikerad tid, fokus och en djup förståelse för de faktiska processerna. Vi har en tät dialog och återrapporterar löpande för att alltid ha med oss det strategiska perspektivet.

Vad är det roligaste med att driva automation inifrån en organisation?

Att se hur roligt teamet tycker det är när vi lyckas använda AI för en specifik uppgift och ser en verklig tidsvinst. Jag brukar säga till mitt team att jag inte är orolig för att förlora jobbet till AI, snarare till någon med kunskap om hur man använder AI. Det här projektet är därför också ett sätt att höja allas kompetens och konkurrenskraft. Och att frigöra tid för det som faktiskt ger energi är en stor vinst i sig.

Vad är ditt råd till en ekonomifunktion som känner igen sig i automationsillusionen och vill ta nästa steg?

Börja med att fråga varför, inte hur. Varför finns det här steget? Varför gör vi det manuellt? Svaret är skrämmande ofta "för att det alltid har varit så", men det är också exakt där den stora potentialen ligger. Verktynen och tekniken finns redan. Det som saknas är att man faktiskt tar sig tid att stanna upp och förändra hur man jobbar.

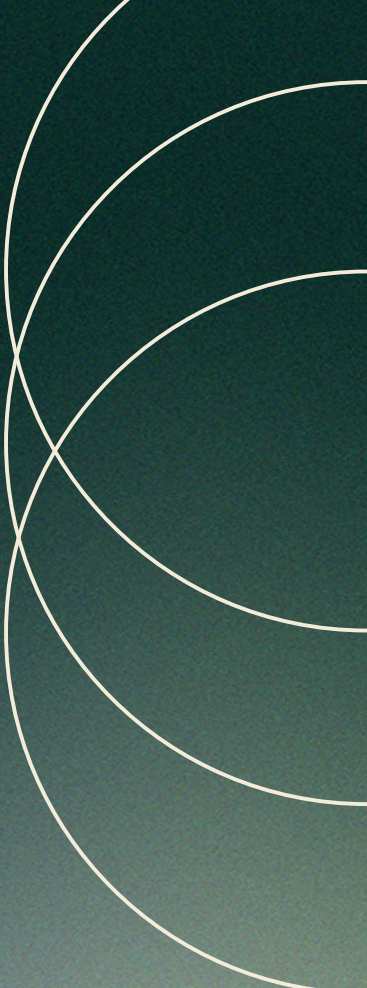
Om Marie Stierna

Marie Stierna är Head of Group Accounting på Hemnet och har lång erfarenhet av redovisning, rapportering och finansiell styrning i snabbväxande bolag. Hon arbetar nära frågor kopplade till effektivisering, processutveckling och hur ny teknik förändrar ekonomifunktionen.

Marie Stierna
Head of Group Accounting
på Hemnet

Kompetens

03

Kunskapsklyftan på ekonomiavdelningen

AI förändrar inte bara hur ekonomifunktionen arbetar, utan också vilka kompetenser som efterfrågas.

Undersökningen visar att många organisationer redan ser AI-kompetens som avgörande framöver. Samtidigt uppger en stor andel att just brist på kunskap och kompetens är det största hindret för ökad AI-användning idag.

Omställningen verkar alltså redan vara igång, samtidigt som många organisationer fortfarande försöker förstå vilka kompetenser som faktiskt kommer att krävas.

“Under ytan handlar det om att ingen har bestämt vad organisationen ska bli bra på, och då kan man inte heller bygga rätt kompetens. Kompetens utan riktning blir kurser och certifikat som ingen använder.”

Johannes Sundlo
AI-expert, ProRio AI

Nordisk jämförelse

Sverige sticker tydligt ut när det gäller kompetensbrist. 35 procent av svenska CFO:er ser brist på intern AI-kompetens som det största hindret, jämfört med 23 procent i Finland och 17 procent i Danmark. Sverige har alltså inte bara lägst AI-adoption, man upplever också kunskapsgapet som störst.

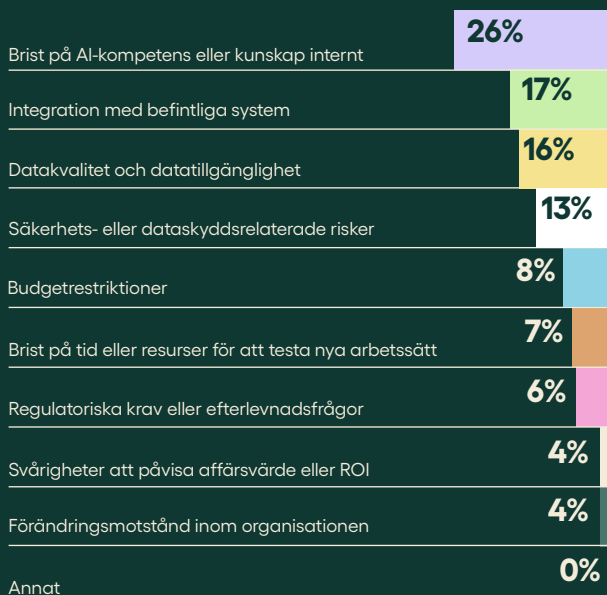
Danmark och Finland lyfter oftare utmaningar kopplade till data, integration och systemstöd, vilket kan tyda på att fokus flyttas när AI-användningen mognar.

Kunskapsluckor bromsar

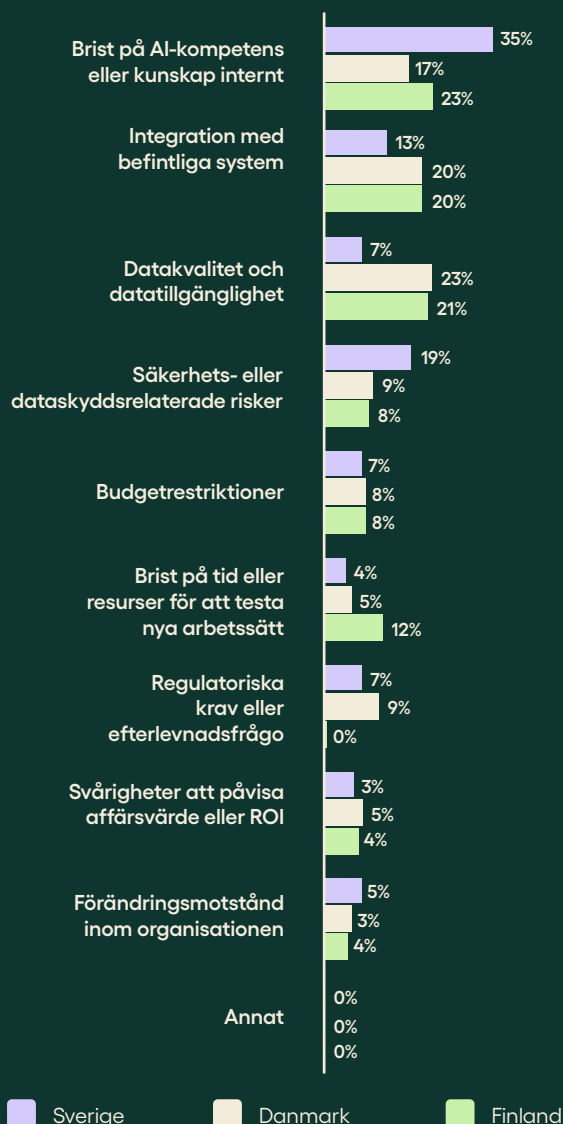
26 procent uppger att brist på AI-kompetens eller intern kunskap är det största hindret för ökad AI-användning. Det gör kompetens till det tydligaste hindret, före både systemintegration och datakvalitet.

Samtidigt är det bara relativt få, **8 procent**, som lyfter budget som det största problemet. Det kan tyda på att utmaningen inte främst handlar om viljan att investera, utan om tillgång till rätt kunskap och förmåga att driva förändring i praktiken.

Vilket är det största hindret för att använda AI mer i ekonomifunktionen idag?

Vad är det största hindret för att använda AI mer i ekonomifunktionen idag?

Kompetenskraven skiftar

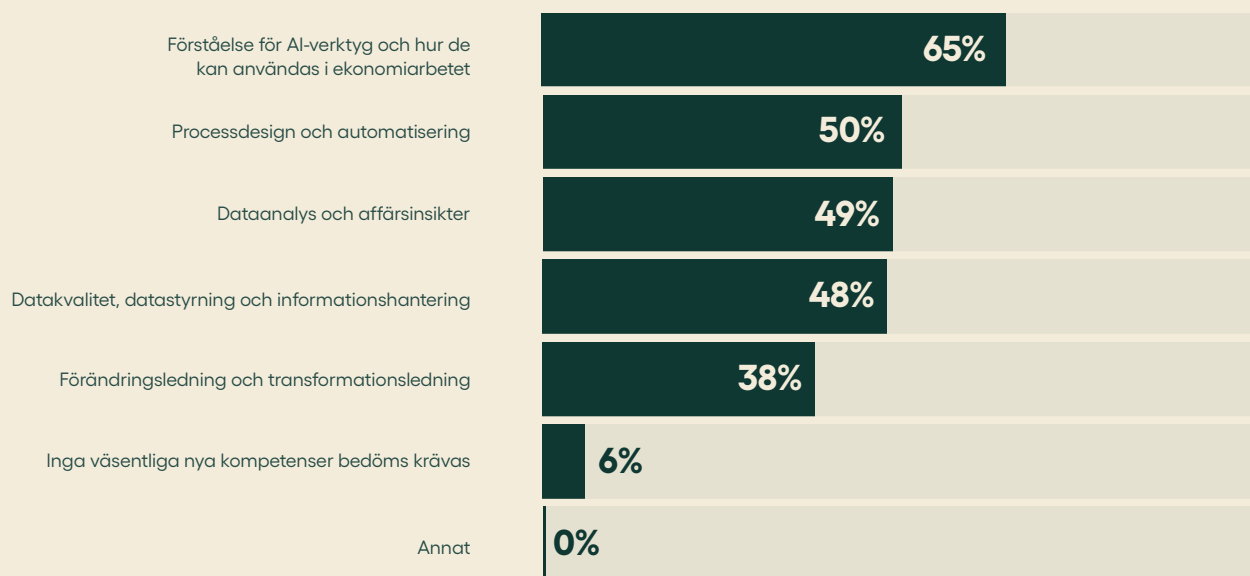
När vi frågar vilka kompetenser som blir viktigast framöver är mönstret tydligt. Förståelse för AI-verktyg och hur de används i ekonomiarbetet hamnar högst, följt av förmågan att bygga och automatisera effektiva processer, dataanalys och affärsinsikter och datakvalitet och datastyrning.

“Att implementera ny teknik är lite som att köpa ett avancerat instrument och hoppas att musikerna lär sig spela det på egen hand. Kompetensutveckling måste vara en lika stor prioritet som tekniken i sig, annars får man aldrig ut det värde man betalar för.”

Shervin Razani
VD och grundare, Jurek

Vilka nya kompetenser bedömer du kommer att bli viktigast inom ekonomifunktionen de kommande åren?

Det är kompetenser som traditionellt inte har stått i centrum för ekonomifunktionen. Samtidigt betyder det inte att klassisk ekonomikompetens blir irrelevant, rollen verkar snarare breddas. Ekonomifunktionen förväntas högst troligt fortfarande förstå siffrorna, men också systemen, dataflödena och processerna bakom dem. Och det förändrar hur organisationer behöver rekrytera, utbilda och utveckla sina ekonomer framöver.

“Bolagen vet att de behöver förändra sin ekonomifunktion, men många har svårt att formulera exakt vilken person de söker. De vill ha någon med djup ekonomisk kompetens, förståelse för AI och förmågan att driva förändring internt. Det är en profil som knappt finns på marknaden ännu.”

Shervin Razani,
VD och grundare, Jurek

AI ersätter inte ekonomen (helt och hållet)

Trots den snabba AI-utvecklingen tror de flesta inte att ekonomifunktionen kommer att krympa dramatiskt. Majoriteten, **56 procent**, tror istället att antalet roller kommer att vara oförändrat men att kompetenskraven förändras. Det är den dominerande synen, konsekvent över länder och åldersgrupper.

Det pekar mot en omställning snarare än en ren nedskärning. Samtidigt tror nästan **en tredjedel** att automatisering kommer att minska antalet roller och med det försvinner vissa arbetsuppgifter.

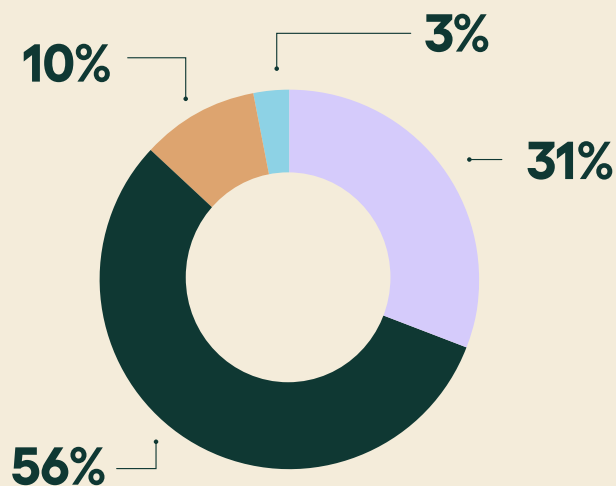
Troligen kommer båda utvecklingarna stämma, men i olika delar av funktionen. Roller som kombinerar ekonomisk förståelse med teknisk kompetens kommer troligtvis få större betydelse, medan de som enbart utför repetitivt arbete är mer utsatta.

“Det som försvinner först är arbetsuppgifter som går att beskriva som “ta in X, leverera Y” där både input och output är välstrukturerade. Det stora misstaget är att tro att roller försvinner som hela block. Det som händer är att uppgifter inom varje roll flyttas, och då måste rollbeskrivningarna också ritas om.”

Johannes Sundlo
AI-expert, ProRio AI

Hur tror du att AI kommer påverka bemanningen inom ekonomifunktionen de kommande 3–5 åren?

- Antalet roller kommer minska genom automatisering
- Antalet roller kommer vara ungefär oförändrat, men kompetensen förändras
- Antalet roller kommer öka eftersom analys- och datakompetens behövs
- För tidigt att säga

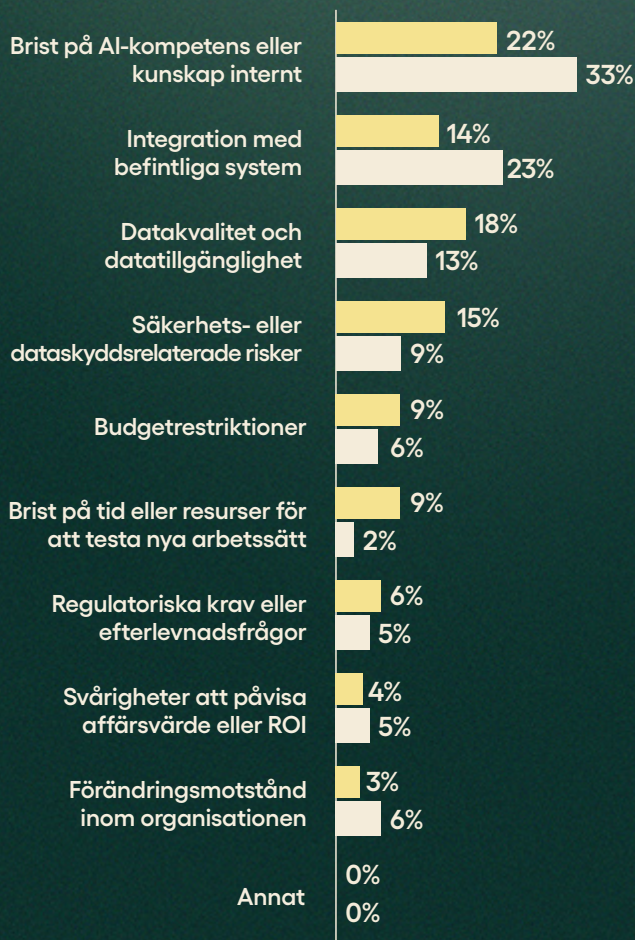
Spotlight:

Samma hinder, olika perspektiv

Kompetensbrist är det största hindret oavsett ålder, men hur tungt det väger skiljer sig tydligt mellan generationerna.

En tredjedel av ekonomichefer över 40 lyfter AI-kompetens som det största problemet. Bland yngre CFO:er är utmaningarna mer spridda mellan områden som säkerhet, datakvalitet och datatillgänglighet. Skillnaderna speglar troligen organisationstyp lika mycket som ålder.

Vilket är det största hindret för att använda AI mer i ekonomifunktionen idag?

■ Under 40 ■ Över 40

Yngre CFO:er arbetar oftare i mindre och mer tekniknära bolag med moderna system, vilket sannolikt påverkar både vilka hinder man möter och hur man prioriterar dem.

Samtidigt är det värt att notera att relativt få totalt sett lyfter säkerhetsrisker som det största hindret för AI-användning. Det är anmärkningsvärt med tanke på att AI-system ofta hanterar stora mängder känsliga data och att frågor kring dataskydd och kontroll blivit allt viktigare i takt med att AI-användningen ökar.

AI verkar alltså inte främst förändra behovet av ekonomifunktionen som sådan, utan innehållet i rollerna. Den stora utmaningen blir därför att utveckla kompetens i samma takt som arbetet förändras. Där vilar den verkliga transformationen.

“Ekonomifunktionen söker en person som inte finns på marknaden ännu”

Shervin Razani,
VD och grundare av Jurek

Rillions rapport visar att kompetensbrist är det enskilt största hindret för ökad AI-användning i ekonomifunktionen, före både systemintegration och datakvalitet. Känner du igen den bilden?

Absolut, och jag skulle säga att den till och med underskattar problemet. Det vi ser i rekryteringsprocesserna är att bolagen vet att de behöver förändra sin ekonomifunktion, men de har svårt att formulera exakt vilken person de söker. De vill ha någon med djup ekonomisk kompetens, förståelse för AI och förmågan att driva förändring internt. Det är en profil som knappt finns på marknaden ännu.

Hur ser efterfrågan ut konkret, har den förändrats de senaste åren?

I grunden är kraven fortfarande desamma. Företagen söker framför allt en duktig ekonom med en stark grundkompetens. Det som har förändrats är att man idag i högre grad efterfrågar personer som dessutom kan effektivisera processer och arbeta med AI och digitala verktyg. Den traditionella ekonomikompetensen är dock fortfarande grunden och det allra viktigaste.

Rapporten visar att bara 8 procent uppger budgetrestriktioner som det främsta hindret. Pengarna finns alltså, men kompetensen saknas. Vad gör organisationerna med den insikten?

Det är en av de viktigaste frågorna just nu. Många organisationer investerar i system och verktyg men underskattar investeringen i människorna som ska använda dem. Det är lite som att köpa ett avancerat instrument och hoppas att musikerna lär sig spela det på egen hand.

Kompetensutveckling måste vara en lika stor prioritet som tekniken i sig, annars får man aldrig ut det värde man betalar för.

Rapporten visar ett tydligt generationsgap, yngre ekonomichefer driver adoptionen men bär också på mer oro. Ser du det i rekryteringssammanhang?

Vi ser det snarare som en personlighetsfråga än en generationsfråga – hur adaptiv och förändringsbenägen man är, snarare än vilken ålder man har. Vissa är väldigt nyfikna och snabba på att ta till sig nya arbetssätt och tekniker, medan andra är mer försiktiga, oavsett generation.

Svenska CFO:er uttrycker större oro kring AI än sina danska och finska kollegor. Har du någon teori om varför?

Olika länder befinner sig i olika faser i utvecklingen, så det är naturligt att synen på förändring och ny teknik skiljer sig åt. Kulturella faktorer spelar också in.

Vad är ditt råd till en CFO som läser den här rapporten och känner igen sig i gapet?

Börja rekrytera för framtiden, inte för nuläget. Den ekonomifunktion du behöver om tre år ser annorlunda ut än den du har idag, och de kandidaterna behöver du börja attrahera nu. Och var ärlig internt om att omställningen kräver både tid och stöd. Det räcker inte att anställa en person med AI-kompetens och hoppas att resten följer med av sig själv. Förändringen måste ägas av hela organisationen.

Om Shervin Razani

Shervin Razani är serieentreprenör, investerare och grundare av rekryterings- och konsultbolaget Jurek. Han är även känd som investerare i SVT:s Draknästet och har byggt flera snabbväxande bolag inom olika branscher.

Shervin Razani
VD och grundare av Jurek

“Kompetens utan riktning blir kurser och certifikat som ingen använder”

Johannes Sundlo
AI-expert på ProRio AI

26 procent pekar ut bristen på AI-kompetens som det största hindret, klart före både systemintegration och budget. Vad ligger egentligen bakom den siffran?

Siffran 26 procent följer tre olika problem som klumpas ihop. Det första är att medarbetare saknar konkret förståelse för vad AI gör i deras specifika arbete. Det andra är att ledare inte har översatt en övergripande AI-ambition till tydliga prioriteringar för varje team. Det tredje är att de som behärskar tekniken sällan sitter där besluten fattas. Folk pekar på kompetens eftersom det är det enklaste sättet att beskriva en känsla av att inte hänga med. Men under ytan handlar det om att ingen har bestämt vad organisationen ska bli bra på, och då kan man inte heller bygga rätt kompetens. Kompetens utan riktning blir kurser och certifikat som ingen använder.

56 procent tror att rollerna består men att kraven förändras. En tredjedel tror att automatisering minskar antalet roller. Vilka arbetsuppgifter försvinner egentligen först, och vilka transformeras?

Det som försvinner först är arbetsuppgifter som går att beskriva som “ta in X, leverera Y” där både input och output är välstrukturerade. Faktagranskning av kontrakt mot mall, första utkast av rutinrapporter, sammanställning av månadssiffror till text, klassificering av fakturor, första nivåns kundsupport. Allt sådant som tidigare krävde att en människa höll i pennan men där bedömningen är begränsad. Det som transformeras är roller som bygger på en portfölj av blandade uppgifter där minst hälften kräver kontext, ansvar eller relation. En controller försvinner inte, men det dagliga arbetet ändras från att producera siffror till att förklara, ifrågasätta och agera på dem. En HR-partner försvinner inte, men hälften av administrationen försvinner och då frigörs tid till det som skapar

värde. Det stora misstaget är att tro att roller försvinner som hela block. Det som händer är att uppgifter inom varje roll flyttas, och då måste rollbeskrivningarna också ritas om.

Hur viktig är CFO:ns egen användning av AI?

Avgörande. En CFO som själv använder AI sätter normen för hela ekonomifunktionen. Om hen sammanfattar styrelseunderlag med AI, kör scenarioanalyser i en chatt eller låter en agent förbereda variansanalysen så ger det tillåtelse åt teamet att göra samma sak. Om hen däremot säger att AI är viktigt men aldrig använder det själv så förstår alla att det inte är på allvar. Det är samma sak som med säkerhetsarbete eller jämställdhet eller vad som helst. Ledare som visar genom sitt beteende får organisationer som följer efter. CFO:n har dessutom en unik position eftersom hen sitter på både budget och verksamhetsförståelse. Den CFO som kör AI dagligen kan göra mycket bättre investeringsbeslut om var organisationen ska satsa, och hen kan ifrågasätta överdrivna business cases från leverantörer. En CFO som outsourcar AI-tänkandet till någon annan riskerar att betala för fel saker i tre år framåt.

Vad är det organisationer som faktiskt hänger med i förändringstakten gör annorlunda? Och hur ser det ut på medarbetarnivå?

De har slutat se kompetensutveckling som ett projekt och börjat se det som infrastruktur. Femton minuters AI-experiment på måndagsmötet, en delad promptbank som alla bidrar till, en kort retrospektiv en gång i månaden där teamet pratar om vad som funkade och vad som inte gjort det. Sådana små rutiner slår årliga utbildningsplaner varje gång. Frekvens slår volym.

På medarbetarnivå syns det på fyra sätt. För det första vågar folk testa öppet utan att be om lov. För det andra delar de både flopparna och succéerna, inte bara det som ser bra ut. För det tredje finns det interna förebilder i varje team, inte bara en central AI-grupp som ska "rulla ut" något. För det fjärde mäts användning snarare än adoption. Det är skillnad på hur många som

har fått tillgång till verktyget och hur många som använder det på allvar varje vecka.

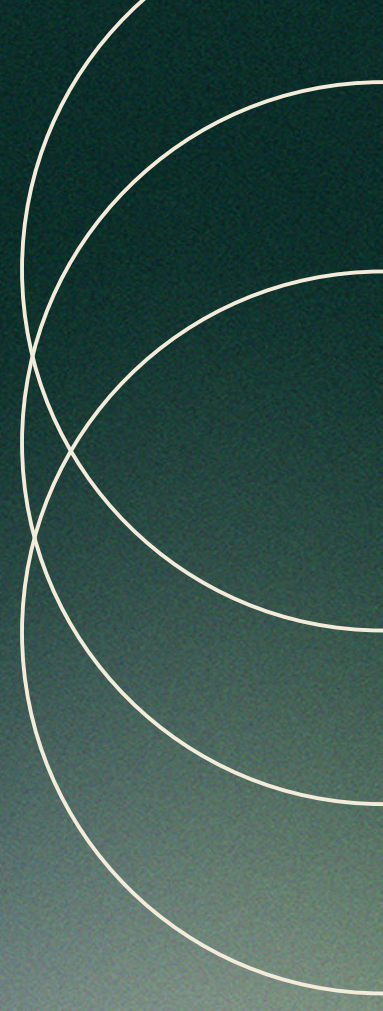
Om Johannes Sundlo

Johannes Sundlo är AI-expert och grundare av ProRio AI. Han hjälper företag och ledare att omsätta AI från experiment till praktisk affärsnytta, med fokus på automation, AI-strategi och förändringsarbete.

Johannes Sundlo i
AI-expert och grundare av ProRio

Transformation

04

Drömmen om en strategisk ekonomifunktion

AI har redan tagit sig in i ekonomifunktionen. Men när vi tittar närmare på tillit, automation och kompetens blir en sak tydlig: många organisationer befinner sig fortfarande tidigt i sin faktiska omställning.

Samtidigt är förväntningarna höga. Nästan 8 av 10 ekonomichefer och CFO:er tror att AI kommer att förändra ekonomifunktionen genomgripande eller i betydande omfattning inom tre år.

Det skapar ett tydligt transformationsgap. Inte mellan vilja och ambition, utan mellan förväntningarna på vad AI ska leverera och hur förberedda organisationerna faktiskt är idag.

Förväntningar utan förutsättningar?

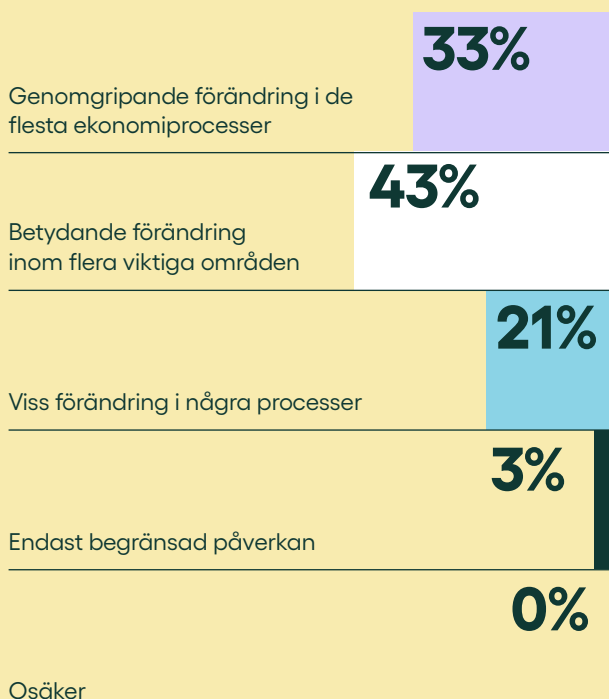
Förväntningarna på AI:s påverkan är omfattande. Nära **80 procent** tror att AI kommer att förändra ekonomifunktionen betydligt inom de kommande tre åren.

“Jag tror att de närmaste tre åren kommer att förändra ekonomifunktionen mer än de senaste tio. Men det förutsätter att vi som CFO:er tar ansvar för hela transformationen, inte bara tekniken. Mycket hänger på vår förmåga att leda förändringen.”

Emma Falkenberg
CFO, Polar Structure

I vilken utsträckning förväntar du dig att AI kommer att förändra ekonomifunktionen under de kommande 3 åren?

Men tillit, kompetensbrist och manuellt arbete visar att grunden för den transformationen fortfarande saknas på många håll. Bara **1 av 5 känner** högt förtroende för AI i beslutsfattande. Kompetensbristen är det största hindret för ökad användning. Och manuella korrigeringar är fortfarande ett stort problem i automatiserade processer.

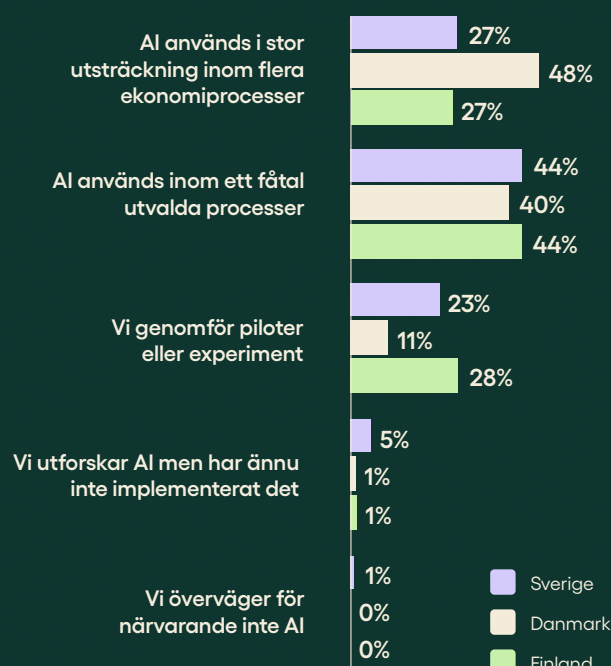
Många organisationer verkar alltså fortfarande arbeta med grundläggande förutsättningar samtidigt som de förväntar sig omfattande förändring på relativt kort tid.

Nordisk jämförelse

Danska CFO:er sticker ut som klart mest optimistiska kring hur snabbt AI kommer förändra ekonomifunktionen. Nästan hälften, 48 procent, tror på genomgripande förändring inom tre år, jämfört med **27 procent** i både Sverige och Finland.

Sverige och Finland ligger närmare varandra och tror främst på betydande förändringar inom vissa delar av ekonomifunktionen, snarare än en total omställning.

Hur mycket tror du att AI kommer förändra ekonomifunktionen de kommande 3 åren?

Vad ekonomifunktionen förväntar sig av AI

Nära **två tredjedelar** tror att AI kommer öka produktiviteten i ekonomifunktionen. Det handlar i stor utsträckning om att minska manuellt arbete i repetitiva processer, något många redan arbetar med genom AI-driven faktura- och utläggshantering.

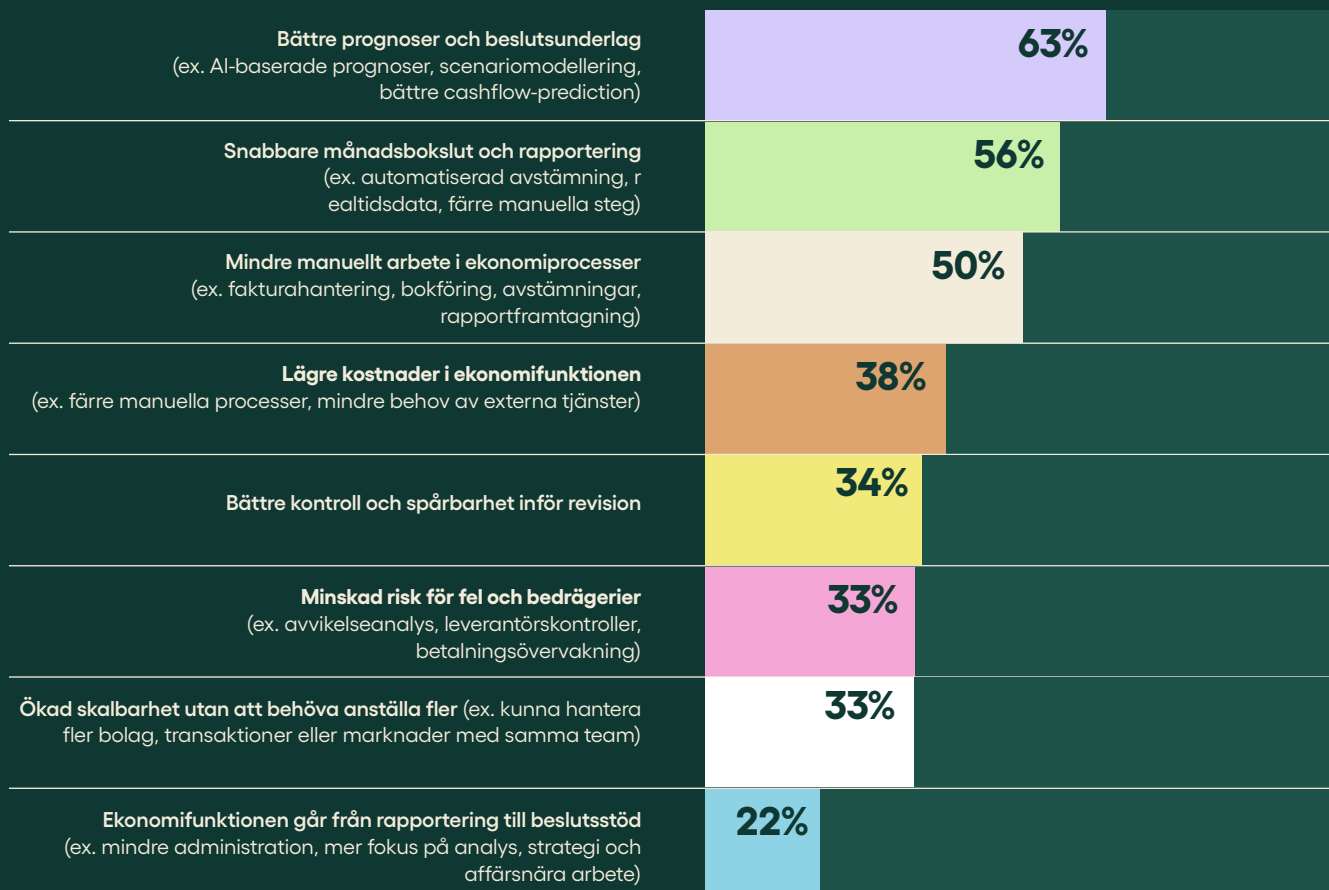
När CFO:erna anger vilka effekter AI förväntas leverera framträder förbättrad analys, effektivare arbetsflöden och mindre manuellt arbete. **63 procent** lyfter bättre prognoser och beslutsunderlag, **56 procent** snabbare månadsbokslut och rapportering och **50 procent** mindre manuellt arbete i till exempel fakturahantering och bokföring.

“Danmark och Norden har länge haft starkt fokus på automation. Vi har hög utbildningsnivå, höga arbetskraftskostnader och låga trösklar för att komma igång med AI. Då finns det egentligen få skäl att inte börja använda tekniken.”

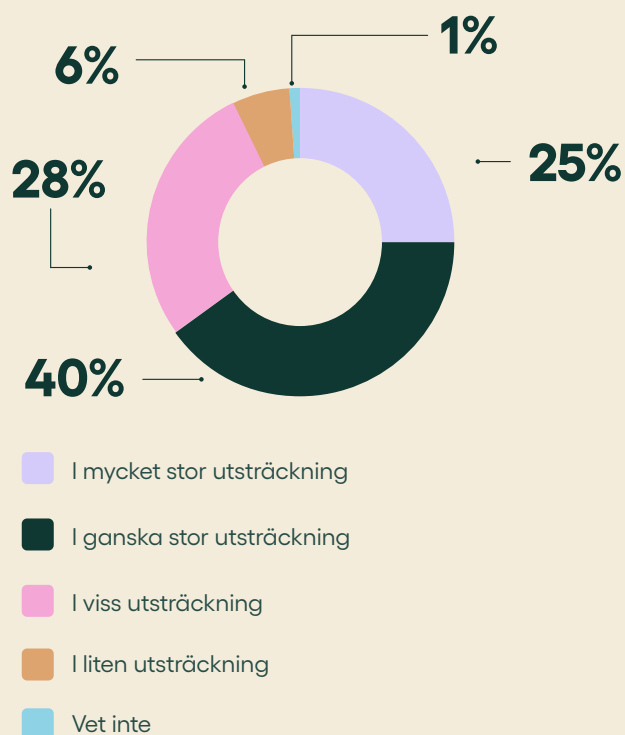

Peter Egehoved
CFO, Dreamdata

Vilka effekter förväntar du dig att AI ska leverera för ekonomifunktionen? (Flera svar möjliga)

I vilken utsträckning tror du att AI kan öka produktiviteten i ekonomifunktionen?

Tidigare såg vi att det bara är **18 procent** som använder AI för automatiserad rapportering och insiktsgenerering idag. Användningen ligger alltså långt efter förväntningarna.

Däremot är det bara **22 procent** som lyfter övergången till strategiskt beslutsstöd som en av de viktigaste effekterna. Många verkar se AI som ett sätt att stärka befintliga processer, snarare än att förändra ekonomifunktionens roll i grunden.

“Man måste minska ledtiden från data till beslut. Vi har kopplat ihop system och använder AI för analys, rapportering och prognoser för att komma närmare realtidsstöd till verksamheten. Ekonomifunktionen måste våga testa nya arbetssätt istället för att vänta på perfekta enterprise-lösningar.”

Charlotte Magnusson
Finance Director, GetAccept

Investeringarna speglar nuläget, inte framtiden

När vi frågar var organisationerna planerar att investera mest inom AI de kommande åren toppar finansiell planering och prognoser med **52 procent**, tätt följt av leverantörsreskontra och fakturahantering med **50 procent**.

Det är områden där många redan ser stor potential för AI. Inom leverantörsreskontra och fakturahantering handlar det ofta om konkreta och resurskrävande processer med hög grad av manuellt arbete. Inom planering och prognoser verkar investeringarna snarare drivas av förväntningar på bättre analys, snabbare beslutsunderlag och ökad precision.

Vilka delar av ekonomifunktionen har högst prioritet för AI-investeringar de kommande åren?

Organisationer verkar framför allt investera vidare där man redan ser bevisad nytta. Men det säger också något om var ekonomifunktionen befinner sig i sin transformation. Investeringarna fokuserar främst på att förbättra och effektivisera befintliga processer, snarare än att bygga helt nya arbetssätt.

Det blir särskilt tydligt när mer strategiska områden som finansiell analys och beslutsstöd prioriteras betydligt lägre.

“Det är helt rätt att börja med att automatisera transaktionsdrivna och operativa processer. Det frigör tid för ekonomifunktionen att arbeta mer strategiskt och analytiskt.”

Rasmus Areskoug
medgrundare och VD, Paraglide

Rollen förändras men inte dramatiskt

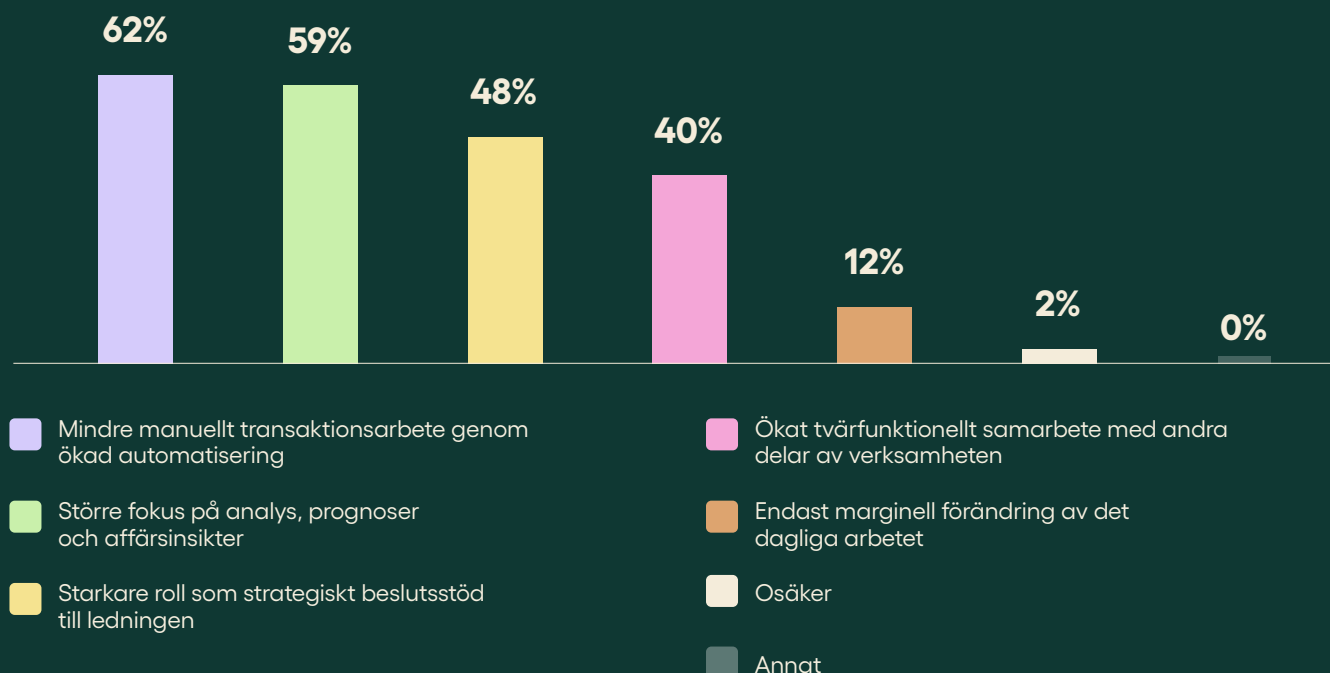
På frågan om hur AI kommer att påverka ekonomifunktionens arbete framträder en relativt samstämmig bild.

62 procent tror att AI kommer att minska mängden manuellt transaktionsarbete och **59 procent** förväntar sig större fokus på analys, prognoser och affärsinsikter.

48 procent förväntar sig en starkare roll som strategiskt beslutsstöd till ledningen. Det är en hög andel, men det är också värt att notera att bara **12 procent** tror att det dagliga arbetet förändras marginellt. Ekonomifunktionen är med andra ord övertygad om att förändringen kommer att vara påtaglig men frågan är i vilken takt.

Samtidigt tror majoriteten inte på någon dramatisk minskning av antalet roller. Tidigare i rapporten såg vi att **56 procent** tror att antalet tjänster sannolikt kommer att vara relativt oförändrat, även om kompetenskraven förändras.

Hur förväntar du dig att ekonomifunktionens roll kommer att förändras till följd av AI? Flera svar möjliga

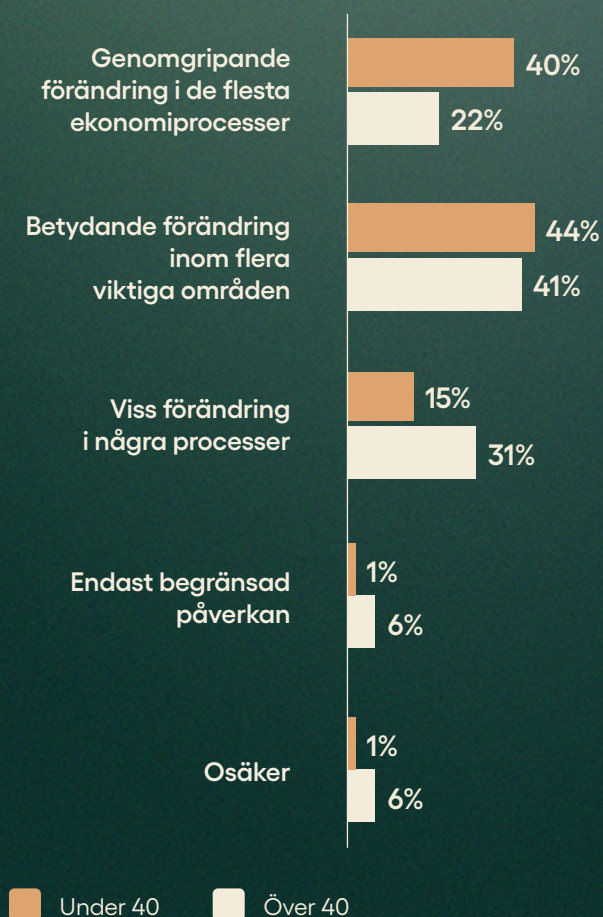

Spotlight:

De yngre tror på större förändring

Synen på AI-transformationen skiljer sig tydligt mellan åldrarna. Bland ekonomichefer och CFO:er under 40 år tror **2 av fem** på genomgripande förändring i de flesta ekonomiprocesser. Bland de över 40 är motsvarande siffra bara drygt **en femtedel**.

I vilken utsträckning förväntar du dig att AI kommer att förändra ekonomifunktionen under de kommande 3 åren?

Det kan spegla en erfarenhet av att större tekniskiften ofta tar längre tid än väntat, särskilt i funktioner där processer, styrning och datakvalitet spelar en avgörande roll.

Och det är kanske just där den tydligaste insikten finns. Ekonomifunktionen verkar inte längre fråga sig om AI kommer att förändra arbetet. Det viktiga nu är hur snabbt organisationerna kan bygga den tillit, kompetens och skalbarhet som krävs för att förändringen faktiskt ska bli hållbar.

Med det sagt är inte de äldre pessimister.

41 procent av de över 40 förväntar sig betydande förändring inom flera viktiga områden, vilket är en stark siffra. Men de är mer nyanserade i sin bedömning av förändringens omfattning.

31 procent av de över 40 tror på viss förändring i några processer, mot bara **15 procent** av de under 40.

“AI är den största hävstången för finance i modern tid”

Peter Egehoved
CFO på Dreamdata

Du är CFO på ett datadrivet techbolag där analys är en central del av verksamheten. Gör det AI-transformationen av ekonomifunktionen enklare, eller höjer det bara ribban?

Både och. På Dreamdata är alla vana vid att arbeta med data och AI, så grunden är väldigt stark. Vi bygger dessutom själva AI-native-verktyg, vilket gör att hela organisationen intuitivt förstår hur tekniken fungerar och används. Det betyder att vi inte behöver lägga stora resurser på utbildning när vi introducerar nya lösningar.

Samtidigt höjer det förstås ribban. Något som hade uppfattats som nästan magiskt i ett vanligt bolag tas ganska snabbt för givet här. Då börjar diskussionen istället handla om vilken modell som använts och vilka styrkor och svagheter den har.

Vår studie visar att 48 procent av nordiska CFO:er vill att ekonomifunktionen ska bli en strategisk rådgivare till ledningen, men investeringarna hamnar fortfarande främst i transaktionsdrivna processer. Är det ett ledarskapsproblem, ett kunskapsproblem eller kanske inget problem alls?

Om det är ett problem så är det ett ledarskapsproblem. Ledningen, där CFO:n spelar en central roll, bestämmer var investeringarna hamnar och vilka kompetenser som rekryteras. Vill du bli tagen på allvar av exempelvis CRO:n måste du komma med verkliga och användbara insikter, inte bara snygga dashboards eller AI-genererade analyser du själv inte kan förklara. Datamodellen måste fortfarande vara korrekt för att AI:n ska kunna vara smart.

Dreamdata är byggt kring data och revenue analytics. Hur påverkar det ditt synsätt på ekonomifunktionens roll jämfört med mer traditionella bolag?

Hos oss har alla funktioner möjlighet att göra sin egen dataanalys, vilket skiljer sig mycket från många andra bolag. Jag är förmodligen den CFO i världen som har bäst insyn i exakt vart marknadsföringsbudgeten går och vilken avkastning den ger, och det är en lyx jag aldrig haft tidigare.

Den höga datamognaden gör också att jag kunnat prioritera projekt i rätt ordning, eftersom många själva kan lösa de mest akuta problemen.

Vad är det enskilt största hindret för att ekonomifunktioner faktiskt ska ta steget från operativa till strategiska?

Som alltid är det de vardagliga men tidskritiska uppgifterna som tar fokus från det strategiska arbetet. Samtidigt befinner vi oss i ett unikt läge där lösningen på problemet “mer tid” faktiskt finns rakt framför oss.

Vi kallar det transformationsgapet, avståndet mellan vad ekonomifunktioner säger att de vill vara och vad de faktiskt prioriterar. Vad krävs för att stänga det gapet?

Fokus och tydlig intention. Tvinga dig själv att använda AI, även när det inte går snabbare eller gör misstag i början. Lärandet bygger vidare på sig självt över tid.

Vi arbetar väldigt medvetet med att automatisera allt som går att automatisera för att frigöra tid till det strategiska arbetet. Men det är lätt att falla tillbaka i gamla arbetssätt, så förändringen måste drivas aktivt.

Vi lyckades nyligen för första gången stänga kvartalet på en dag, automatisera 99 procent av bokföringen av utlägg och automatisera accruals, allt med endast två financial controllers.

Danska CFO:er sticker ut i vår data som de mest aktiva AI-användarna i Norden. Förvånar det dig, och vad tror du driver det?

Det känns ganska naturligt. Danmark och Norden har länge haft starkt fokus på automation. Vi har hög utbildningsnivå, höga arbetskraftskostnader och låga trösklar för att komma igång med AI. Då finns det egentligen få skäl att inte börja använda tekniken.

Rätt använd leder automation dessutom till högre grad av compliance, vilket vi värdesätter högt i Norden.

Om du fick ge ett råd till en nordisk CFO som vill ta ekonomifunktionen från rapportering till verklig strategisk påverkan, vad skulle det vara?

Jag tror att AI är den största hävstången för finance i modern tid. Så tvinga dig själv att börja använda AI först, i nästan alla arbetsuppgifter.

Du kommer gå igenom en slags “valley of disappointment”, men på andra sidan vet du var tekniken går att lita på, var den behöver kontrolleras och när den fungerar bäst som bollplank eller inte bör användas alls.

Om Peter Egehoved

Peter Egehoved är CFO på Dreamdata, ett danskt SaaS-bolag inom revenue analytics. Han arbetar i skärningspunkten mellan finance, data och AI, med fokus på automation, analys och hur moderna ekonomifunktioner kan arbeta mer strategiskt.

Peter Egehoved
CFO på Dreamdata

“De som lyckas är de som vågar tänka om kring vad som faktiskt är möjligt”

Rasmus Areskoug

VD och medgrundare av Paraglide AI

Du driver eget AI-bolag och ser ekonomifunktioner mer utifrån. Vad är den vanligaste missuppfattningen du möter om vad AI-transformation faktiskt innebär?

Många är rädda för att AI ska ta över hela processer från start till mål och börja fatta beslut eller göra fel som inte går att spåra. Det är viktigt att förstå att det går att sätta tydliga ramar för hur självständigt AI får agera, med kontrollmekanismer och mänsklig granskning (human in the loop) som gör att människor fortfarande har kontroll över både processen och resultaten.

Vår studie visar att 62 procent av ekonomicheferna vill bli strategiska rådgivare, men att investeringarna främst går till transaktionsdrivna processer. Är det ett ledarskaps- eller kunskapsproblem?

Jag tycker faktiskt att det är helt rätt att börja med att automatisera transaktionsdrivna och operativa processer. Det frigör tid för ekonomifunktionen att arbeta mer strategiskt och analytiskt. De flesta blev inte ekonomichefer för att jaga fakturor, godkänna betalningar eller hantera utlägg. Finance är redo för förändring och det är naturligt att börja med att automatisera repetitivt manuellt arbete.

Du jobbar med bolag som faktiskt genomgår en transformationsresa med hjälp av AI. Vad skiljer de som lyckas från de som fastnar?

De som lyckas är de som vågar tänka om kring vad som faktiskt är möjligt. Det kräver en kultur som präglas av öppenhet, nyfikenhet och en vilja att ompröva gamla arbetssätt.

Var går gränsen för vad AI kan ta ansvar för i en ekonomifunktion idag, och hur snabbt förflyttas den gränsen?

AI har redan börjat ta över mycket manuellt och repetitivt arbete inom operativa ekonomifunktioner och Global Business Services. I takt med att de underliggande modellerna blivit bättre på resonemang klarar tekniken också allt mer komplexa situationer. Den utvecklingen går väldigt snabbt just nu.

Många CFO:er pratar om transformation men mäter framgång i automatiserade fakturaflöden. Hur bryter man det mönstret i praktiken?

CFO:er behöver börja i affärsresultatet. Om man försöker lösa problem som ingen egentligen bryr sig om hjälper det inte att lägga AI ovanpå. I grunden handlar automation om att ta bort lågvärdigt transaktionsarbete så att ekonomifunktionen kan arbeta mer strategiskt. Men det är också den affärseffekt som skapas som måste mätas.

Transformationsgapet handlar i grunden om prioritering. Men vems ansvar är det egentligen att göra det valet?

CFO:er kan vara starka drivkrafter för AI och automation internt. Det viktiga är att koppla tekniken tydligt till affärsnyttan och att involvera IT tidigt i förändringsarbetet.

Om du fick tre år och fria händer att transformera en nordisk ekonomifunktion från grunden, var skulle du börja?

Jag skulle börja med att designa team, processer och arbetssätt utifrån ett AI-native-perspektiv. Fokus skulle ligga på att bygga en ekonomifunktion som fungerar som en strategisk affärspartner, samtidigt som transaktionsdrivna processer automatiseras eller outsourcas där de skapar begränsat värde.

Om Rasmus Areskoug

Rasmus Areskoug är entreprenör och investerare med bakgrund inom snabbväxande SaaS-bolag. Han var tidigare CFO på GetAccept och är idag medgrundare och vd för AI-bolaget Paraglide.

Rasmus Areskoug
VD och medgrundare av
Paraglide AI

“Finance måste våga testa nya arbetssätt istället för att vänta på perfekta lösningar”

Charlotte Magnusson
Finance Director på GetAccept

GetAccept växer snabbt i en digital bransch där förväntningarna på ekonomifunktionen är höga. Hur påverkar det tempot i er AI-resa?

Samtidigt som bolaget växer har vi stort fokus på effektivitet och lönsamhet. Därför handlar vår AI-resa inte om innovation för innovationens skull, utan om att kunna skala smartare utan stora overheadfunktioner. AI är redan en naturlig del av hur vi arbetar, både i vår produkt och internt inom finance och övriga avdelningar. För oss är det också viktigt att ligga långt fram för att fortsätta vara relevanta som bolag.

Vår studie visar att 48% av ekonomicheferna vill bli strategiska rådgivare men att investeringarna konsekvent hamnar i transaktionsfokuserade processer. Känner du igen det mönstret från din vardag?

Ja, absolut. Många investeringar börjar i transaktionsnära processer eftersom det ofta finns tydligast ROI och störst manuella flaskhalsar där. För oss har AI hittills gjort störst skillnad inom collections och AR. Men det viktiga är vad man gör med tiden som frigörs. Målet är inte bara effektivare administration, utan mer utrymme för analys, bättre beslutsstöd och uppföljning.

Vad krävs konkret för att flytta ekonomifunktionen från att rapportera vad som hänt till att faktiskt påverka vad som ska hända?

Man måste minska ledtiden från data till beslut. Det handlar mindre om fler rapporter och mer om att få rätt insikter snabbare. Vi arbetar mycket med att koppla ihop system och använda AI för analys, rapportering och prognoser för att komma närmare realtidsstöd till verksamheten.

Samtidigt behöver ekonomifunktionen våga testa nya arbetssätt istället för att vänta på perfekta enterprise-lösningar. För oss har det varit viktigt med tydligt ägarskap genom vår Finance Operations Manager, som arbetar dedikerat med att förstå flöden, identifiera förbättringar och effektivisera med hjälp av AI och smartare systemstöd. Finance har ofta väldigt högt operativt tryck i vardagen, och då är det lätt att utvecklingsarbete annars prioriteras bort trots att behovet finns.

Du jobbar på ett bolag som digitaliserar affärs/säljprocesser för andra bolag. Ser du samma utmaningar internt som era kunder brottas med externt?

Ja, definitivt. Framförallt handlar det om datakvalitet, integrationer och att äldre processer lever kvar även när moderna verktyg införs. AI förstärker egentligen bara behovet av bra struktur och tydliga processer i grunden. Vi ser också att många system säger att de har AI, men att det fortfarande är stor skillnad mellan verklig automation och AI som mest är ett marknadsföringsord.

Hur mäter du om ekonomifunktionen faktiskt förändras strategiskt, eller om det bara är retorik?

För mig märks det när teamet lägger mindre tid på manuellt arbete och mer tid på analys, dialog och förbättringsarbete. Ett tydligt tecken är när medarbetare själva börjar identifiera processer som kan göras smartare och driver förbättringar löpande, istället för att bara hantera det operativa arbetet.

Vad är det svåraste ledarskapsbeslutet du tagit för att driva transformationen framåt?

Det svåraste har varit att driva förändring samtidigt som teamet redan arbetar i högt

tempo. Inom finance finns ofta en trygghet i etablerade processer eftersom allt måste bli rätt, så nya AI-drivna arbetssätt kan skapa osäkerhet. Där har det varit viktigt att både sätta tydliga förväntningar och skapa trygghet i att man inte behöver ha hela lösningen klar från början för att börja testa och förbättra.

Om du fick ge ett råd till en Finance Director som precis fått mandatet att transformera sin ekonomifunktion, vad skulle det vara?

Börja smått och praktiskt. Försök inte lösa allt på en gång. Identifiera en manuell och repetitiv process som tar onödigt mycket tid och börja där. Det kan vara allt från påminnelsemail och attestflöden till att göra information mer tillgänglig genom en intern AI-assistent.

Många små processer tar enormt mycket tid och gör dessutom finance till en administrativ "tjatfunktion". När man istället använder AI för att förenkla arbetsflöden får man snabb effekt, bättre samarbete och mer tid till analys

och verksamhetsstöd. Då förändras också inställningen väldigt snabbt – och arbetet blir roligare.

Jag skulle också undvika att investera i nya system idag där AI inte är en central del av lösningen, eftersom de riskerar att kännas utdaterade väldigt snabbt.

Om Charlotte Magnusson

Charlotte Magnusson är Finance Director på GetAccept med bakgrund inom revision från KPMG. Hon arbetar med att utveckla en mer skalbar ekonomifunktion med fokus på AI, automation och smartare processer.

Charlotte Magnusson
Finance Director på
GetAccept

Slutsats

Från hype till verklighet

Det verkar som om ekonomifunktionen befinner sig någonstans mellan experiment och verklig transformation. Och utvecklingen är mer komplex än många kanske hade väntat sig. För att ta nästa steg behöver ekonomichefer sätta en tydlig riktning för organisationen, matcha förväntningarna med verkligheten och kroka arm med verktyg som håller för verklig automation.

Bygg tillit innan ni växlar upp

AI får störst genomslag när människor förstår, kan granska och känner förtroende för resultaten. Organisationer som lyckas bygga den tilliten kommer sannolikt också ha lättare att utvidga användningen över tid. Därför blir valet av leverantör viktigt. Ekonomifunktionen behöver partners som de kan utvecklas tillsammans med i takt med att AI-mognaden ökar.

Automation är inte samma sak som skalbarhet

Många processer är redan automatiserade, men fortfarande beroende av manuella korrigeringar och anpassningar. Nästa steg handlar därför inte bara om mer automation, utan om lösningar som fungerar stabilt även när processer och omständigheter förändras.

Investera i kompetens, inte bara teknik

AI förändrar inte bara verktygen ekonomifunktionen använder, utan också kompetenserna som krävs. Det betyder inte att den klassiska ekonomrollen försvinner, men den håller på att förändras.

Glöm inte bort att ge medarbetarna rätt förutsättningar för att lyckas med AI-omställningen. Frigör tid och resurser för att experimentera med tekniken och satsa på kompetensutveckling.

Fokusera på praktisk nytta

Det kanske mest intressanta i rapporten är att ekonomifunktionen verkar ha lämnat den mest hype-drivna fasen bakom sig. Frågan är inte längre om AI ska användas eller inte. Fokus ligger istället på var tekniken faktiskt skapar värde, vilka risker som måste hanteras och hur förändringen kan bli hållbar över tid.

Och kanske är det just där nästa fas börjar. Inte i visionerna om helt autonoma ekonomifunktioner, utan i det mer praktiska arbetet med att bygga processer som människor faktiskt litar på.

Om undersökningen

The Nordic Finance AI Report 2026 har genomförts i samarbete med Analysesjefene på uppdrag av Rillion. Rapporten omfattar 250 intervjuer med CFO:er och ekonomichefer på företag med fler än 50 anställda i Sverige (40 procent), Danmark (30 procent) och Finland (30 procent), utförda i maj 2026. Rapporten innehåller även nio djupintervjuer med CFO:er och ekonomichefer, entreprenörer och AI-experten.

Om Rillion

Rillion är en ledande nordisk leverantör av AI-driven fakturahantering. I över 30 år har vi hjälpt ekonomifunktioner att automatisera fakturahantering, purchase-to-pay och finansiella processer för att minska manuellt arbete, öka kontrollen och frigöra tid till mer värdeskapande arbete.

Idag används Rillion av över 30 000 organisationer världen över. Med djup expertis inom leverantörsreskontra och ett starkt fokus på innovation utvecklar vi lösningar som hjälper ekonomifunktioner att arbeta snabbare, smartare och med större trygghet.

Läs mer på rillion.se eller [boka en demo](#) direkt för att se hur Rillion kan stötta er AI-omställning.

Medverkande i rapporten

Marie Ahlberg
CFO, Fortnox

Rasmus Areskoug
Medgrundare och
VD, Paraglide

Johan Dovander
CFO, Rillion

Peter Egehoved
CFO, Dreamdata

Emma Falkenberg
CFO, Polar Structure

Charlotte Magnusson
Finance Director,
GetAccept

Monika Pers
CFO, Alfvén & Didrikson

Shervin Razani
Grundare och VD, Jurek

Olli Saksa
CFO, Sievo

Johannes Sundlo
AI-expert, ProRio AI

Peter Ulander
CFO, Sitoo

Marie Stierna
Head of Group Accounting
& Reporting, Hemnet